

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

PLENUMVERGADERING

SÉANCE PLÉNIÈRE

woensdag

mercredi

11-12-2002

11-12-2002

10:15 uur

10:15 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
FN	<i>Front National</i>
MR	<i>Mouvement réformateur</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
cdH	<i>centre démocrate Humaniste</i>
SP.A	<i>Socialistische Partij Anders</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>	<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>

INHOUD

Berichten van verhindering	1
MEDEDELING	1
ONTWERPEN EN WETSVOORSTEL	1
Ontwerp van programmawet 1 (2124/1 tot 32)	1
- Wetsvoorstel van de heer Stefaan De Clerck en mevrouw Trees Pieters, de heren Dirk Pieters, Yves Leterme en Karel Pinxten tot wijziging van artikel 67 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (941/1)	1
- Ontwerp van programmawet 2 (2125/1 tot 11)	2
<i>Hervatting van de algemene bespreking</i>	2
BIJLAGE	41
MEDEDELINGEN	41
<i>Sprekers: Anne Barzin, rapporteur, Joke Schauvliege, Hugo Coveliers, voorzitter van de VLD-fractie, Géraldine Pelzer-Salandra, Bert Schoofs</i>	
COMMISSIES	41
<i>Sprekers: Karine Lalieux, Vincent Decroly, Fred Erdman, Tony Van Parys, Hugo Coveliers, voorzitter van de VLD-fractie, Marc Verwilghen, minister van Justitie</i>	
VERSLAGEN	41

SOMMAIRE

Excusés	1
COMMUNICATION	1
PROJETS ET PROPOSITION DE LOI	1
Projet de loi-programme 1 (2124/1 à 32)	2
- Proposition de loi de M. Stefaan De Clerck et Mme Trees Pieters, MM. Dirk Pieters, Yves Leterme et Karel Pinxten modifiant l'article 67 du Code des impôts sur les revenus 1992 (941/1)	2
- Projet de loi-programme 2 (2125/1 à 11)	2
<i>Reprise de la discussion générale</i>	2
ANNEXE	41
COMMUNICATIONS	41
<i>Orateurs: Anne Barzin, rapporteur, Joke Schauvliege, Hugo Coveliers, président du groupe VLD, Géraldine Pelzer-Salandra, Bert Schoofs</i>	
COMMISSIONS	41
<i>Orateurs: Karine Lalieux, Vincent Decroly, Fred Erdman, Tony Van Parys, Hugo Coveliers, président du groupe VLD, Marc Verwilghen, ministre de la Justice</i>	
RAPPORTS	41

PLENUMVERGADERING

van

WOENSDAG 11 DECEMBER 2002

10:15 uur

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

MERCREDI 11 DÉCEMBRE 2002

10:15 heures

De vergadering wordt geopend om 10.15 uur door de heer Herman De Croo, voorzitter.
La séance est ouverte à 10.15 heures par M. Herman De Croo, président.

Tegenwoordig bij de opening van de vergadering is de minister van de federale regering:
Ministre du gouvernement fédéral présent lors de l'ouverture de la séance:
Marc Verwilghen.

De **voorzitter**: De vergadering is geopend.
La séance est ouverte.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij zullen in bijlage bij het integraal verslag van deze vergadering opgenomen worden.
Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises en annexe du compte rendu intégral de cette séance.

**Berichten van verhindering
Excusés**

Jean-Pierre Detremmerie, François Dufour, Karel van Hoorebeke, wegens ziekte / pour raison de santé.

**Mededeling
Communication**

De **voorzitter**: Tijdens haar vergadering van 11 december 2002 heeft de parlementaire overlegcommissie zich uitgesproken over het bevoegdheidsconflict dat bij haar aanhanging was gemaakt met betrekking tot het wetsontwerp nr. 1937 "met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector".

La commission a décidé que les articles 29, 30 et 31 dudit projet (document 1937/10) doivent être traités conformément à la procédure bicamérale obligatoire (article 77 de la Constitution). Les autres articles du projet seront traités suivant la procédure optionnelle bicamérale (article 78 de la Constitution).

Het in plenum aanhangige wetsontwerp zal overeenkomstig de beslissing van de overlegcommissie ambtshalve worden gesplitst.

Waarvan akte.

**Ontwerpen en wetsvoorstel
Projets et proposition de loi**

01 Ontwerp van programmawet 1 (2124/1 tot 32)

- Wetsvoorstel van de heer Stefaan De Clerck en mevrouw Trees Pieters, de heren Dirk Pieters, Yves Leterme en Karel Pinxten tot wijziging van artikel 67 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (941/1)

- Ontwerp van programmawet 2 (2125/1 tot 11)

01 Projet de loi-programme 1 (2124/1 à 32)

- Proposition de loi de M. Stefaan De Clerck et Mme Trees Pieters, MM. Dirk Pieters, Yves Leterme et Karel Pinxten modifiant l'article 67 du Code des impôts sur les revenus 1992 (941/1)

- Projet de loi-programme 2 (2125/1 à 11)

Hervatting van de algemene bespreking**Reprise de la discussion générale**

De algemene bespreking is hervat.

La discussion générale est reprise.

Wij vatten de bespreking aan van de sector "Justitie".

Nous entamons la discussion du secteur "Justice".

Faites bien la distinction entre votre rôle de rapporteur et celui d'oratrice au nom de votre groupe.

01.01 Anne Barzin, rapporteur: Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, en ce qui concerne le rapport des travaux de notre commission de la Justice, la commission a examiné les articles 356 à 359, 448 et 447 du projet de loi-programme lors des réunions du 27 novembre, des 2 et 3 décembre 2002.

Pour ce qui est de la procédure, une discussion a d'abord eu lieu, notamment avec Tony Van Parys qui déplorait que la priorité soit donnée à la discussion de la loi-programme alors que d'autres initiatives législatives importantes sont en suspens. Il proposait de les joindre au projet de loi-programme. La commission de la Justice ayant décidé de ne pas procéder de la sorte, M. Van Parys a annoncé qu'il déposerait ses propositions sous forme d'amendements.

Sept thèmes ont été abordés au cours de la discussion de cette loi-programme. Le premier point a été la procédure rendant obligatoire une tentative de conciliation concernant l'adaptation du prix des loyers, le recouvrement des arriérés de loyers ou l'expulsion. A ce sujet, un amendement a été déposé par certains parlementaires de la majorité, prévoyant que l'article s'applique uniquement au bail d'habitation et précisant les conséquences d'une demande de conciliation en matière de délais.

Le deuxième point abordé est l'élargissement de l'application de la loi sur les baux d'habitation. Dans le cadre de cette discussion, le collègue Vandeurzen est intervenu et a fait part de plusieurs remarques.

Le troisième point est l'utilisation par la police de véhicules saisis. Dans le cadre de cette discussion, des précisions ont été demandées par les collègues Laeremans et Van Parys. Le ministre a répondu à toutes les questions qui lui avaient été posées dans ce domaine.

Le quatrième point concerne la protection de l'immeuble professionnel, à la suite du dépôt d'un amendement par Mme Gerken. Les explications du ministre ont entraîné le retrait de

01.01 Anne Barzin, rapporteur: Tijdens de bespreking in commissie werden zeven punten aangekaart: de rechtspleging van verplichte poging tot minnelijke schikking inzake de aanpassing van de huurprijs of inzake de invordering van achterstallige huurgelden ofwel inzake de uithuiszetting, de uitbreiding van de toepassing van de woninghuurwet, het gebruik door de politie van in beslag genomen voertuigen, de bescherming van het voor beroepsdoeleinden gebruikte onroerend goed, het toongeld, de publicatieprocedure in het *Belgisch Staatsblad* en de voorgedij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen.

Het geheel van de bepalingen werd aangenomen met 9 stemmen tegen 4 en 1 onthouding en de CD&V heeft zijn amendementen ingetrokken.

Namens mijn fractie wil ik enkele opmerkingen formuleren.

Men kan er niet omheen dat het aantal niet-begeleide minderjarige vreemdelingen de jongste jaren voortdurend toeneemt – in 2001 waren het er meer dan 1500. Ons land is een van de laatste

cet amendement.

Le cinquième point a trait aux opérations qui exigent la présentation d'une somme d'argent et qui visent à insérer un nouveau chapitre réglant l'utilisation des sommes exhibées, utilisées dans le cadre des pseudo-achats. Ce point n'a pas fait l'objet de longues discussions.

La procédure de publication au Moniteur belge a nécessité davantage de temps. Un amendement du gouvernement avait été déposé à ce sujet. Les collègues Laeremans, Schauvliege et Van Parys sont intervenus, notamment en ce qui concerne l'authenticité des informations publiées au Moniteur ainsi que la concordance entre la version électronique et la version papier du Moniteur belge.

Les discussions les plus longues ont traité de la tutelle des mineurs étrangers non accompagnés. Un amendement avait été déposé par Mme Pelzer et consorts. Les discussions ont porté notamment sur les questions d'accueil, de tests médicaux, de méthode de travail dans le cadre de cette procédure. Le collègue Arens a souligné le fait qu'il aurait aimé soutenir et cosigner l'amendement déposé par les parlementaires de la majorité. Par la suite, il a fait part d'un certain nombre d'observations et posé quelques questions, de même que le collègue Laeremans. Le ministre a répondu à toutes ces questions.

En ce qui concerne le vote des différentes dispositions de la loi-programme qui concerne le secteur de la Justice, le vote a été le suivant: 9 voix contre 4 et 1 abstention. Je précis, pour terminer le rapport, que les collègues du CD&V avaient retiré les amendements qu'ils avaient déposés au début de la discussion.

Voilà, monsieur le président, j'en ai terminé avec le rapport. Je vais maintenant prendre la parole en qualité de membre de mon groupe.

Au nom du groupe MR, je voudrais d'abord intervenir en ce qui concerne les mineurs étrangers non accompagnés. Comme vous le savez, depuis plusieurs années, le nombre de mineurs étrangers non accompagnés qui arrivent en Belgique est en constante augmentation. Si la situation n'est pas catastrophique, ils étaient néanmoins plus de 1500 en 2001. Notre pays est toutefois l'un des derniers Etats européens à ne pas s'être doté d'un régime spécifique de représentation pour ces mineurs. Pourtant, une résolution du Conseil de l'Union européenne du 26 juin 1997 définit les grandes lignes du traitement réservé aux mineurs étrangers non accompagnés. A l'initiative du ministre de l'Intérieur, l'idée de la tutelle spécifique avait été approuvée par le gouvernement dès 1999. Les discussions ont été entamées en 2000, sous la direction des ministres Duquesne et Verwilghen.

Aujourd'hui, nous pouvons être satisfaits. Nous allons pouvoir donner à tout mineur étranger non accompagné un représentant légal digne de ce nom. Un représentant légal qui, à côté de son pupille et en son nom, s'efforcera partout et toujours de poursuivre et de faire prévaloir l'intérêt supérieur de l'enfant, ainsi que le veut la Convention des Nations unies relative aux droits de l'enfant.

Les amendements à la loi-programme, approuvés en commission de la Justice, prévoient la création auprès du service du ministère dudit département d'un service de tutelle. Ce service prendra

Europese staten die niet over een specifieke regeling inzake de vertegenwoordiging van die minderjarigen beschikt.

Op initiatief van de minister van Binnenlandse Zaken werd de idee van een specifieke voogdij al in 1999 door de regering goedgekeurd. De besprekingen werden in 2000 aangevat en vandaag kunnen wij tevreden zijn: wij zullen elke niet-begeleide minderjarige vreemdeling kunnen laten begeleiden door een wettelijke vertegenwoordiger die naam waardig die de minderjarige bijstaat en in zijn naam overal en te allen tijde het hogere belang van de minderjarige zal nastreven en verdedigen.

De amendementen, die in de commissie Justitie werden goedgekeurd, voorzien in de oprichting van een dienst Voogdij bij het ministerie van Justitie, die zal instaan voor de vreemdelingen die verklaren dat ze minderjarig zijn. Die dienst zal moeten overgaan tot de identificatie van de minderjarige en een voogd aanwijzen, die de minderjarige in rechte zal vertegenwoordigen, waarbij de belangen van het kind voorop moeten staan.

Dit systeem voldoet aan het Internationaal Verdrag inzake de rechten van het kind.

Er moest ook dringend worden gezorgd voor een nauwe opvolging van elke niet-begeleide minderjarige vreemdeling. Men heeft immers vastgesteld dat minderjarigen soms op onrustwekkende manier verdwijnen en dat er op ons grondgebied minderjarigen worden verhandeld met het oog op economische of seksuele uitbuiting. Dergelijke praktijken moeten aan het licht worden gebracht en ontmoedigd, en bovenal moet de veiligheid van elk kind worden verzekerd. Dit ontwerp beantwoordt aan die

immédiatement en charge toutes les personnes étrangères qui se déclarent mineures, que ce soit à la frontière ou dans le Royaume. Le service devra ensuite procéder à l'identification du mineur et désigner un tuteur qui représentera le mineur non-accompagné dans tous les actes juridiques et procédures administratives ou judiciaires devant être intentées dans l'intérêt supérieur de l'enfant. Le tuteur aura, par exemple, la possibilité d'introduire une demande d'asile en accord avec le mineur et d'exercer avec lui toutes les voies de recours qu'offre la législation. Il assurera à l'enfant un hébergement adapté, un accès aux soins de santé et à l'enseignement. Le cas échéant, il orientera le mineur vers une aide psychologique et s'occupera également de la gestion de ses biens. Il participera activement avec les autorités compétentes à la recherche de la solution durable la plus adaptée à son pupille. Il assurera aussi en tout premier lieu la recherche des membres de la famille du mineur, que ce soit en Belgique, dans le pays d'origine ou dans un pays tiers, et aidera les autorités compétentes en vue de permettre au mineur de rejoindre les membres de sa famille là où ils se trouvent dans les meilleures conditions possibles.

Ce système répond à la Convention internationale des droits de l'enfant qui prévoit que tout enfant qui est temporairement privé de son lieu familial a droit à une protection et à une aide spéciale de l'Etat. A cette fin, ce dernier doit s'en donner les moyens.

Il est urgent aussi d'assurer un suivi évident pour chaque jeune étranger non accompagné. En effet, des disparitions inquiétantes de mineurs sont constatées. L'existence de trafics de mineurs à des fins d'exploitation économique ou sexuelle a été confirmée sur notre territoire. Il est donc impératif d'identifier et de dissuader de tels trafics et surtout d'assurer une sécurité à chacun des enfants. Le projet répond à cet impératif puisqu'il donne immédiatement à Child Focus, qui œuvre déjà dans ce domaine, les outils nécessaires, sur le plan juridique, à l'intensification de son travail.

Je souhaiterais encore citer certains autres aspects du projet qui me semblent particulièrement importants en matière de tutelle pour les MENA. Le tuteur doit pouvoir assister le mineur dès qu'il se présente à la frontière et jusqu'à son départ éventuel du territoire, c'est-à-dire pendant l'intégralité de son séjour en Belgique.

Le tuteur doit pouvoir agir avec et pour lui dans toutes les procédures et démarches, de quelque nature qu'elles soient, devant être mises en œuvre pour assurer le respect de ses droits et de ses intérêts dans la recherche d'une solution durable. Si le tuteur ne doit pas nécessairement être indépendant du ministre de la Justice, il doit être indépendant des instances en charge de l'asile, de l'immigration mais également de l'accueil de façon à prévenir tout conflit d'intérêt avec son pupille. Le tuteur doit cependant être un professionnel de confiance sur qui le mineur doit pouvoir se reposer entièrement. Le travail du tuteur doit être in fine contrôlé par le pouvoir judiciaire. Si le tuteur doit agir dans l'intérêt supérieur de l'enfant et dans le cadre d'une recherche de solution durable, cela n'implique aucunement l'entrée automatique de l'enfant sur le territoire.

En conclusion de ce point, je souhaiterais émettre une réserve relative à l'entrée en vigueur de la loi sur la tutelle des mineurs étrangers non accompagnés. L'article 479 de la loi-programme

noodzaak, want het geeft Child Focus de nodige middelen om zijn activiteit op te voeren.

Daarnaast werden belangrijke maatregelen genomen inzake de verplichtingen in het kader van de voogdij en de controle erop.

Ik vraag de regering deze wet in werking te doen treden en zo spoedig mogelijk de uitvoeringsbesluiten te nemen. De Gemeenschappen moeten snel een akkoord afsluiten met de bevoegde federale overheid.

Wij zullen erop toezien dat eenieder, op elk niveau, zijn verantwoordelijkheid op zich neemt om ervoor te zorgen dat deze bepalingen uitwerking hebben; zij beantwoorden niet alleen aan een behoefte, maar zijn ook in overeenstemming met onze internationale verplichtingen en met de rechten van het kind.

De MR-fractie heeft voorts een amendement ingediend dat ertoe strekt de verplichte poging tot minnelijke schikking in geval van aanpassing van de huurprijs, invordering van achterstallige huur en uithuiszetting te beperken tot de woninghuur. Bovendien zal de poging tot minnelijke schikking, wanneer deze zonder resultaat blijft, de gevolgen hebben van een dagvaarding, zodat de rechtspleging niet wordt verlengd.

Wij staan tot slot achter het initiatief om de politie de mogelijkheid te bieden in beslag genomen voertuigen, die soms krachtiger zijn dan de eigen voertuigen, te gebruiken in het kader van de strijd tegen de zware georganiseerde misdaad.

De MR steunt dus de maatregelen van de programmawet die betrekking hebben op Justitie.

prévoit en effet que "le Roi fixe par arrêté délibéré en conseil des ministres la date d'entrée en vigueur du présent chapitre. Les arrêtés royaux pris en exécution du présent chapitre seront communiqués aux chambres législatives fédérales avant leur publication." Il semble néanmoins impératif que toutes les instances dont le concours est encore indispensable pour que cette tutelle devienne une réalité tangible prennent rapidement leurs responsabilités en cette matière. J'invite donc le gouvernement à faire entrer la loi en vigueur dans les plus brefs délais et le ministre de la Justice à adopter rapidement les arrêtés d'exécution de cette loi. Par ailleurs, les Communautés doivent rapidement conclure un accord avec les autorités fédérales à ce sujet.

Nous le savons, c'est la convergence des volontés de chacun qui permettra d'établir effectivement le système de tutelle proposé et d'optimiser son fonctionnement. Nous veillerons bien sûr à ce que chaque acteur, à chaque niveau de pouvoir, prenne ses responsabilités et mette tout en œuvre pour faire aboutir ces dispositions, qui répondent à des attentes, à des besoins, mais surtout à des impératifs internationaux et aux droits de l'enfant.

Quelques mots encore au sujet des dispositions qui portent sur le logement et l'intégration sociale. Comme vous le savez, la loi-programme prévoyait de mettre en place une tentative de conciliation obligatoire pour les litiges relatifs à l'adaptation des prix du loyer, au recouvrement des arriérés de loyer et à l'expulsion. Notre groupe estimait, comme d'autres, que cette disposition présenterait certaines difficultés.

En effet, il me semble qu'une tentative de conciliation a peu de chances d'aboutir lorsque les deux parties n'en ont pas l'intention. Cette tentative risquait de retarder le cours de la procédure. En vue d'éviter les effets négatifs que je viens de vous citer, le groupe MR a, avec les collègues de la majorité, déposé un amendement visant, d'une part, à préciser que l'article ne s'applique qu'aux locations de logements – le cadre des baux commerciaux est donc exclu du champ d'application – et, d'autre part, la demande de conciliation produira les effets d'une citation à compter du jour de son introduction, si les parties ne sont pas parvenues à une conciliation. Cette mesure aura pour effet de ne pas allonger les délais de procédure judiciaire inutilement.

Je voudrais également aborder les mesures relatives aux véhicules saisis. Le projet de loi-programme apporte encore une pierre à l'édifice du dispositif mis en place par le gouvernement, dans le cadre de la lutte contre la criminalité grave et organisée. Permettre à la police fédérale d'utiliser certains véhicules saisis est une idée originale. Il faut bien admettre que les criminels et les organisations criminelles disposent souvent de véhicules bien plus performants que nos forces de police. Plutôt que de les laisser à l'abandon lorsqu'ils sont saisis, il est effectivement bien plus intéressant de les utiliser dans le cadre de la lutte contre la criminalité grave et organisée. Nous soutiendrons bien entendu cette initiative.

Pour conclure je vous dirai, monsieur le ministre, chers collègues, que le groupe MR soutiendra les différentes mesures prévues dans cette loi-programme dans le secteur de la justice. Je vous remercie pour votre attention.

01.02 Joke Schauvliege (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, aanvankelijk was het luik Justitie in de programmawet zeer beperkt. Aan de hand van amendering vanuit de meerderheid is het maar liefst vervijfvoudigd. Met haastige spoed wordt in deze programmawet een belangrijke hervorming doorgevoerd wat betreft de huurwet, de voogdij van niet begeleide vreemdelingen en ook het toepassingsgebied van de woninghuurwet wordt uitgebreid.

Ten eerste, voor iedere vordering die betrekking heeft op de aanpassing van de huurprijs, de invordering van achterstallige huur en uithuiszetting moet verplicht een voorafgaandelijke minnelijke verzoening voor de vrederechter worden voorgelegd. Ten tweede, ook het toepassingsgebied van de woninghuurwet wordt uitgebreid naar roerende goederen. Ten derde, zoals gezegd, wordt een voogdij ingesteld voor niet begeleide vreemdelingen. Ik zal het hebben over deze drie zaken die eerder thuishoren in het burgerlijke luik van hetgeen hier in de programmawet besproken wordt. Collega Tony Van Parys zal het straks hebben over alles wat meer met strafrecht te maken heeft en ook wat het Belgisch Staatsblad betreft.

Eerst en vooral wil ik het hebben over de bepalingen in verband met huur. Bij iedere procedure die wordt ingeleid bij huur, die betrekking heeft op uithuiszetting, invordering van achterstallige huurgelden of aanpassing van de huurprijs, moet men verplicht bij de vrederechter eerst een verzoening voorleggen. Wij zijn daar tegen. Wij zijn tegen deze verplichte voorafgaandelijke verzoening. Waarom zijn wij daar tegen? Ten eerste omdat die mogelijkheid nu al bestaat. Het is niet verplicht, maar iedereen die dat wil, kan een verzoening aanvragen bij de vrederechter. Ten tweede, wij zijn ervan overtuigd dat met deze maatregelen de procedures veel langer zullen aanslepen en ook veel kostelijker zullen worden. De verhuurder zal bijkomende advocatenkosten moeten betalen en bovendien zal de achterstal van de achterstallige huur nog veel meer oplopen doordat de procedure langer aansleept, waardoor de verhuurder kans heeft dat hij nog minder van zijn geld dat hij tegoed heeft, ooit zal terugzien.

Een andere opmerking die wij daarbij hebben. Men laat hier uitschijnen door het verplicht maken van die verzoening dat de vrederechters nu al geen oog zouden hebben voor de specifieke situatie. Ik kan u verzekeren – iedereen die in de praktijk staat, weet dat ook – dat de vrederechters nu al nagaan hoe het gesteld is met de huurder, of het een eenmalige achterstal is, of dat men hier inderdaad te maken heeft met een structurele niet-betaling van de huur.

Men doet hier uitschijnen alsof de vrederechter, wanneer een vordering aanhangig wordt gemaakt, zomaar een huurder uit het huis zet zonder specifiek naar de belangen van alle betrokken partijen te kijken. Men maakt het hier verplicht. Ook als het gaat om een kennelijk grove inbreuk op de huurdersverplichtingen moet men nog eerst naar de vrederechter om te proberen tot een verzoening te komen. Ik kan u nochtans verzekeren, mijnheer de minister, dat de vrederechters nu al heel wat werk hebben. Ze zijn uit de boot gevallen wat de weddeverhoging betreft. U weet ongetwijfeld dat hen dit zwaar op de maag ligt en nu gaat u hen nogmaals meer werk geven, meer proberen te verzoenen. U weet dat dergelijke

01.02 Joke Schauvliege (CD&V): Les différents amendements ont fini par faire quintupler le volume du chapitre Justice de la loi-programme. Le Parlement examine en toute hâte des dossiers importants, tels que la modification de la législation en matière de location, l'élargissement du champ d'application de la loi sur les loyers des habitations et la tutelle des étrangers mineurs non accompagnés.

Dorénavant, toute procédure d'adaptation du montant du loyer, de recouvrement d'arriérés de loyer et d'expulsion d'un locataire doit obligatoirement être précédée d'une tentative de conciliation devant un juge de paix. Le CD&V ne soutiendra pas une telle mesure, car cette possibilité existe déjà. Le fait de rendre les procédures obligatoires les rend également plus longues et plus chères; les frais d'avocats sont plus élevés et les arriérés de loyer s'accumulent. De surcroît, cette mesure donne l'illusion que le juge de paix n'est actuellement pas attentif aux situations spécifiques. Les juges de paix ont mal accepté le fait d'être passés à côté d'une augmentation de salaire; voilà à présent qu'on leur assigne des tâches supplémentaires. Enfin, cette obligation est également injustifiée car elle n'est liée à aucune sanction. Il semble qu'elle doive en rester au stade symbolique et ne soit destinée qu'à redorer l'image sociale du VLD, sans toutefois garantir une meilleure protection aux personnes les plus faibles de notre société.

L'extension du champ d'application de la loi sur les baux d'habitations aux biens mobiliers tels que les caravanes et les bateaux est une bonne chose mais des imprécisions demeurent. Ainsi, le preneur peut certes demander l'application de la loi à

verzoeningspogingen lang duren en dat de vrederechters daardoor heel wat meer zullen moeten verwerken. Zij hebben daarvoor ook geen personeel en zij vallen uit de boot wat de weddeverhoging betreft.

Bovendien heeft het volgens ons geen zin om die verzoening in te voegen als daaraan geen sanctie is verbonden. Er staat nergens wat er zal gebeuren indien die verplichte verzoeningspoging door de verhuurder niet wordt gerespecteerd. Is er een sanctie, is dat op straffe van nietigheid? Dat is nergens gestipuleerd, dus wat voor zin heeft het nog om die verplichte verzoening in te voeren?

Wij zijn ervan overtuigd dat, in plaats van de procedures eenvoudiger te maken, men ze hier nog een stuk ingewikkelder maakt en dat ze ook veel langer zullen aanslepen. Alle betrokken partijen zullen veel langer moeten wachten voor zij ooit rechtszekerheid hebben wat betreft de uitkomst van de procedure.

Bovendien moeten wij meedelen dat het nu al bij wet verplicht is dat de OCMW's, voor iemand die uit het huis wordt gezet als blijkt dat de huurdersverplichtingen niet kunnen worden nagekomen, een woning ter beschikking moeten stellen. Ik denk dat daar al in een duidelijk vangnet was voorzien.

Wij zien echt niet in wat de toegevoegde waarde is van deze bepaling, zeker omdat er geen sanctie op staat. Wij kunnen ons niet van de indruk ontdoen dat het hier om een symbolische maatregel gaat. De VLD zal dit wellicht verbinden aan het feit dat zij een grote volkspartij willen worden en dat zij toch hun sociaal imago nog een beetje moesten oppoetsen. Het is nochtans een schijnmaatregel die zeker niet ertoe zal bijdragen dat sociaal zwakkeren worden beschermd, omdat er geen sanctie is en omdat nu al heel wat vrederechters proberen de zaak nog in der minne te regelen of nog eens uit te stellen.

Een tweede bepaling uit het luik Justitie dat betrekking heeft op de huurwet zegt dat het toepassingsgebied van de woninghuurwet wordt uitgebreid tot caravans en boten, of meer bepaald tot roerende goederen. Wij vinden dat een goede maatregel en wij kunnen ons daarin terugvinden. Alleen zijn er nog heel wat onduidelijkheden over het toepassingsgebied wat lopende overeenkomsten betreft. De bespreking in de commissie voor de Justitie heeft daarover geen enkele duidelijkheid gebracht. Zoals de bepaling nu voorligt kan de huurder vragen dat de woninghuurwet op de lopende overeenkomst van toepassing zou zijn maar de verhuurder heeft nog altijd het recht de toepassing van de woninghuurwet te weigeren. De verhuurder zal natuurlijk niet geneigd zijn daarop in te gaan want de woninghuurwet brengt nu eenmaal een sterkere bescherming van de huurder teweeg. Dit zal nog maar eens aanleiding geven tot een toename van het aantal gerechtelijke procedures.

Ik kan u verzekeren, mijnheer de minister, dat de campinguitbaters deze maatregel met lede ogen tegemoet zien. Bovendien is het ons ook niet duidelijk hoe u de huurders die in die caravans en boten wonen, en die inderdaad meestal tot een sociaal zwakkere groep behoren, specifiek op de hoogte zult brengen van de nieuwe bescherming die zij eventueel kunnen krijgen en van het feit dat zij kunnen vragen dat hun huurcontract nu ook onder de woninghuurwet

un contrat en cours mais le bailleur est libre de s'y opposer et il n'est pas improbable qu'il le fasse dans la mesure où la loi sur les baux d'habitation protège très largement le preneur. De même, cette mesure aura pour effet d'augmenter le nombre de procédures judiciaires. Comment ces preneurs, issus de catégories sociales démunies, seront-ils informés? Comment pourront-ils faire valoir leurs droits?

L'insertion, par voie d'amendement, de la tutelle de mineurs non accompagnés comme un tout nouveau titre et son explicitation à la hâte en commission à 23 heures, sont inacceptables. Les enfants doivent être protégés et le CD&V était disposé à collaborer constructivement à cette mesure. Notre main tendue a pourtant été refusée et on a préféré traiter hâtivement ce thème important, alors qu'il était en souffrance depuis un an.

Il ne sera pas possible d'appliquer les textes relatifs à la tutelle. Ils n'apportent pas de solution à tous les problèmes que rencontrent les mineurs. Ainsi, leur accueil n'est-il pas réglé. Il n'y a pas d'accord de coopération avec les Communautés.

Tous les points qui posaient problème au sein de la majorité doivent encore être introduits par arrêté royal, notamment des questions importantes comme la création d'un Service des tutelles au sein du ministère de la Justice. Le Conseil d'Etat le souligne également.

En outre, aucun budget spécifique n'est prévu, si bien que les tuteurs ne pourront se mettre au travail. La tutelle est de surcroît prise dans une acception très large: chacun peut poser sa candidature. Pourtant, compte tenu du degré de difficulté de cette tâche, seuls des juristes spécialisés devraient

zou vallen. U geeft geen enkele visie over hoe u dat zult doen, hoe u de betrokken groep zult inlichten. In plaats van deze onduidelijke overgangsbepaling had u beter duidelijk gesteld: vanaf dat moment is de wet daarop van toepassing, zodat alle betrokken partijen op voorhand wisten waaraan zij zich moesten houden.

Het laatste luik van mijn betoog, mijnheer de minister, betreft de nieuwe titel die bij amendement – ik benadruk: bij amendement – wordt ingevoerd, over de voogdij van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen. Hier is al tot vervelens toe herhaald: het is ongehoord dat zo'n belangrijk ontwerp of voorstel via een amendement op de "stikstofwet" wordt ingevoerd. Het is eigenlijk des te schandaliger omdat het voorontwerp van wet al een jaar geleden besproken werd in de Ministerraad. Het lag er al. En toch kwam men om 20 uur 's avonds tijdens de bespreking in de commissie voor de Justitie aandraven met dat amendement om die bijkomende titel toe te voegen aan de programmawet.

Men zegt dat men zijn voeten veegt aan het Parlement. Welnu, wij hebben inderdaad moeten vaststellen dat de indieners van het amendement het om 23.00 uur kwamen toelichten, waarvoor zij welgeteld vijf minuten uittrokken om te zeggen hoe belangrijk het wel was en dat zij hoopten dat het zou worden goedgekeurd. Meer uitleg over dit amendement hebben wij bij de inleiding niet gekregen.

In de commissie hebben wij uitdrukkelijk gevraagd of het niet mogelijk was dit onderwerp afzonderlijk te behandelen. Het betreft immers een zeer belangrijke maatregel waaraan nood is. Wij waren bereid om constructief mee te werken, om te trachten een goede regeling uit te werken, op voorwaarde dat deze materie afzonderlijk zou worden behandeld, maar niet als een amendement, niet op stiefmoederlijke manier tussen alle andere punten van de programmawet.

Wij hebben aldus een hand uitgestoken, maar zij werd geweigerd. De meerderheid ging zonder meer door en wij waren verplicht om binnen een kort tijdsbestek de voogdij over de niet-begeleide vreemdelingen tussen de andere punten van de programmawet door te behandelen.

Dat is jammer, want het gaat hier om kinderen die een degelijke bescherming verdienen, waarvoor een goede regeling moet worden uitgewerkt. De manier waarop het hier is gebeurd stemt tot nadenken. Het is een gemiste kans.

Wij zijn ervan overtuigd dat de voorliggende teksten in de praktijk niet werkbaar zijn, omwille van de volgende redenen. Eerst en vooral laat men uitschijnen dat deze voogdij, de voorliggende tekst, het amendement op de programmawet, de oplossing is voor alle problemen waarmee minderjarige vreemdelingen worden geconfronteerd. Dat is echter niet waar. Immers, de opvang van de minderjarige vreemdelingen wordt hiermee niet geregeld. Er werd niet eens een samenwerkingsakkoord gesloten met de Gemeenschappen om tot een oplossing te komen voor het probleem van de minderjarige vreemdelingen. Waar moeten zij worden opgevangen? Kunnen zij nog in gesloten centra worden opgenomen? Kunnen zij een degelijke begeleiding krijgen van die voogd als men niet weet waar zij zullen worden ondergebracht, waar hun plaats is om te verblijven?

pouvoir entrer en ligne de compte et devraient suivre une formation complémentaire les préparant aux contacts avec les mineurs.

Le tuteur pourrait se faire assister par un psychologue, un médecin ou un interprète mais on ne trouve nulle trace des modalités concrètes de cette aide et de son financement.

Le contrôle du tuteur occasionne effectivement un surcroît énorme de travail pour les greffes et les justices de paix.

Je voudrais également demander votre attention pour le désarroi d'un étranger mineur qui arrive dans notre pays. Toutes les études démontrent qu'une période pour retrouver le calme est indispensable. Bien souvent, si un mineur ne bénéficie pas d'une telle période, le contact avec le psychologue et le tuteur pose problème. Il aurait fallu inscrire l'instauration d'une période de repos dans la loi.

En guise de conclusion, je souhaiterais lancer un appel au groupe Agalev-Ecolo qui, à l'occasion de la journée de l'enfant, avait organisé une action très médiatique pour protester contre la présence d'enfants dans les centres fermés. Le groupe des verts s'est toutefois abstenu lors du vote sur notre sous-amendement tendant à l'interdiction d'enfermer les enfants dans ces centres. Je demande avec insistance aux verts d'appuyer cet amendement en séance plénière. Tout autre comportement nuirait à leur crédibilité.

La tutelle à l'égard des enfants méritait un meilleur traitement au Parlement. En tout état de cause, ceci constitue une occasion manquée.

Men heeft dit nagelaten. Het doet mij een beetje denken aan het jeugdsanctierecht, waarvoor men hier ook plotseling een regeling op federaal niveau wil uitwerken, maar men moet op de Gemeenschappen wachten om er een echte, degelijke uitvoering aan te kunnen geven. Dit is juist hetzelfde probleem. Men regelt hier de voogdij, maar voor de opvang van die minderjarige vreemdelingen is nog niets voorhanden. Er is toevallig deze week in de pers een klein artikeltje verschenen, zeggende dat men zou proberen daaraan een mouw te passen, maar dat is ook alles. Een degelijk overleg met de Gemeenschappen en een samenwerkingsakkoord is er niet en zal er wellicht op korte termijn niet komen.

Ik kom tot een tweede bemerking waarom de voorliggende tekst in de praktijk niet zal werken. Heel wat zaken zijn nog niet ten gronde geregeld. Alles wat te heet of te koud was, of wat moeilijk lag bij de meerderheid is overgeheveld en moet bij koninklijk besluit worden geregeld. Dit is – bijvoorbeeld – het geval met de dienst Voogdij binnen Justitie. Men zal daar een dienst oprichten die toezicht moet uitoefenen op die voogden. Er staat nergens in de tekst hoe die dienst zal worden ingericht of wie die dienst zal bemannen. Men zal ook een toezichtorgaan creëren. Zal daar een jeugdrechter inzitten? Zal daar een psycholoog inzitten? Zal daar een advocaat inzitten? Al die vragen blijven onbeantwoord. De Raad van State heeft ook opgemerkt dat men normaal gezien verplicht is om in een wet duidelijk de criteria allemaal te vermelden. Men heeft dit hier nagelaten. Men heeft gewoon gezegd dat dit alles later bij koninklijk besluit zal worden geregeld.

Ik kom tot een derde opmerking. Koken kost geld. Voor hetgeen hier voorligt, zijn geen middelen uitgetrokken. De vraag is ook gesteld in de commissie voor de Justitie en de minister heeft moeten antwoorden dat daarnaar nog moet worden gezocht. Er is in geen specifiek budget voorzien voor die voogden, voor het oprichten van die dienst binnen Justitie. Als er geen geld is, zal dat in de praktijk niet kunnen werken en zullen die voogden zeker niet van start kunnen gaan. Men moet dus zeker niet laten uitschijnen dat die voogden binnen korte termijn zorg zullen kunnen dragen voor de minderjarigen. Dat is niet zo, want er zijn niet eens middelen voorhanden.

Een vierde bedenking die wij maken is het feit dat men ervoor geopteerd heeft om de voogdij zeer ruim te zien. Het is toch wel belangrijk om te vermelden dat het een amendement is dat niet door de regering werd ingediend maar door collega's in de commissie Justitie. In de commissie hebben we echter toch telkens antwoord gekregen van de heer minister. Dat is een specifieke situatie waar ik toch nog even op wilde wijzen. Het duidt ook aan dat het hier wel degelijk om een voorontwerp gaat dat al een jaar klaarlag in de Ministerraad. Ik kom nu terug tot de opleiding van die voogden. Men ziet dit zeer ruim en men zegt dat iedereen zich kandidaat kan stellen om voogd te zijn. Het kan een opvoeder zijn binnen de instelling, het kan ook iemand anders zijn. Wij zijn daar tegen. Wij zeggen: zoek gespecialiseerde juristen. De taak van die voogden zal moeilijk zijn. Zij moeten heel wat procedures inleiden en heel wat opzoekingswerk verrichten. Zij moeten zich laten bijstaan door psychologen, tolken en artsen. Het zal niet gemakkelijk zijn om dit in de praktijk degelijk uit te voeren. Daarom zeggen wij: neem juristen, neem geschoolde

mensen en zorg ervoor dat zij ook een bijkomende opleiding krijgen om specifiek met die jongeren, met die minderjarigen om te gaan. Men heeft hier geopteerd om dit zeer ruim te zien waardoor iedereen zich kandidaat kan stellen. Wij vrezen dat dit in de praktijk tot nogal wat chaos aanleiding zal geven.

Een vijfde bedenking waarom wij ervan overtuigd zijn dat het in de praktijk niet zal werken, toch zeker niet op korte termijn, is de volgende. In de amendementen wordt zeer kort vermeld dat de voogd zich kan laten bijstaan door een tolk, een psycholoog, een arts, enzovoort. Het is echter een zeer korte bepaling, die gewoon voorziet in de manier waarop dit concreet zal gebeuren. Er staat nergens vermeld wie dit zal financieren, waar de middelen vandaan moeten komen om die psychologen en artsen te vergoeden. Wij vinden dit nergens terug, wij hebben daarop ook geen antwoord gekregen in de commissie. Wij vrezen ook dat er veel te weinig tolken en psychologen voorhanden zullen zijn, zeker er in regio's waar er heel wat minderjarige vluchtelingen verblijven. Die verblijven nu eenmaal meestal geconcentreerd in de steden. Zal men daar genoeg tolken hebben? Het is nu al een probleem in rechtbanken, waar bij vele zittingen een tolk moet aanwezig zijn. Hoe zal men dit aanpakken? Zal men zorgen dat er daar bijkomende middelen zijn en dat er ook de nodige permanentie is? De dienst Justitie zal namelijk ook permanent ter beschikking moeten zijn. Zal voor die psychologen, tolken, enzovoort ook een beurtrol worden ingericht? Dat zijn allemaal vragen waarop wij nog geen antwoord hebben gekregen en die ons sterken in het geloof dat het zeker niet op korte termijn tot een werkbare regeling zal komen.

Een zesde opmerking sluit aan bij een opmerking die ik daarnet heb gemaakt. Het betreft het feit dat de vrederechters controle moeten uitoefenen op die voogden. Het is inderdaad in het burgerlijk recht zo dat de vrederechter controle uitoefent op de voogd. Dat zal dus hier voor deze voogden ook het geval zijn. Wij vrezen echter dat dit een enorme toename van het werk van bepaalde griffies en vrederechters in steden zal teweegbrengen. Ze zijn nu al onderbemand, ze kunnen nu al het werk niet aan. Men had daarvoor ook in speciale middelen en personeel moeten voorzien, maar men heeft dit nagelaten. Dat is jammer, want daarmee valt of staat deze regeling van de voogdij.

Ik kom tot een laatste bekommernis die ik ook geuit heb in de commissie voor de Justitie. Wanneer een minderjarige vreemdeling binnenkomt in ons land, is die totaal ontredderd. Hij komt terecht in een vreemde cultuur, hij heeft alles moeten achterlaten en komt hier in een totaal vreemde omgeving terecht. In alle studies en psychologische werken vindt men terug dat het noodzakelijk is dat die jongeren of kinderen een periode hebben waarin zij tot rust kunnen komen, waarbij zij tot hun positieven kunnen komen en terug hun oriëntatie een beetje terugvinden. Men had in deze wet moeten inschrijven dat die kinderen recht hebben op een periode om terug tot hun positieven te komen en hun leven terug een stuk positiever in te zien. Als dat niet zo is, is de kans zeer groot dat die voogdij en het contact met die psychologen en artsen mislukt.

Daarom dringt de CD&V erop aan dat in het amendement expliciet wordt opgenomen dat die kinderen recht hebben op een periode waarin ze tot rust kunnen komen, recht hebben opnieuw een beetje

kind te worden en alles op een rijtje kunnen zetten.

Mijnheer de minister, deze zeven opmerkingen overtuigen ons ervan dat het in de praktijk niet zal werken en de voogdij op korte termijn zeker geen oplossing is voor de minderjarige vreemdelingen die in ons land terechtkomen.

Collega's van Agalev-Ecolo, ik doe een speciale oproep tot uw fractie. Een tijdje geleden hebt u samen met collega's van de CD&V-Senaatsfractie een actie gevoerd. Op de dag van de Rechten van het Kind zijn ze op bezoek gegaan in een gesloten instelling. Ze hebben er vastgesteld dat kinderen er niet op hun plaats zijn. Terecht. Kinderen horen niet thuis in gesloten instellingen. Ze leven er in mensonterende omstandigheden, zitten tussen volwassenen, beschikken niet over speelgoed en krijgen geen speciale begeleiding. Collega Grauwels heeft dit probleem op een emotionele manier op deze tribune aangekaart en gevraagd dat men snel een oplossing zou uitwerken voor deze situatie. Dat is een terechte noodkreet. De CD&V steunt die actie. Wij vinden dat kinderen niet in een gesloten instelling thuishoren. Daarom heeft mijn fractie een subamendement ingediend op dit amendement met de vraag dat men expliciet zou vermelden dat minderjarigen in geen enkel geval kunnen worden opgesloten in gesloten centra. Agalev-Ecolo heeft ons subamendement met woorden gesteund in de commissie. Toen het echter op een stemming aankwam hebben zij ons amendement met een onthouding beloofd. Collega's van Agalev-Ecolo, als het u menens is en dergelijke acties niet louter om hun mediagenieke waarde onderneemt en u écht bekommert bent om die kinderen, vraag ik u ons amendement te steunen. We hebben het opnieuw ingediend omdat het voor ons erg belangrijk is. Kinderen horen niet thuis in gesloten centra. Ik vraag u de moed te hebben dit amendement te steunen. Doet u dit niet, dan ondermijnt u al uw geloofwaardigheid en kan de CD&V geen enkele actie van u nog geloofwaardig vinden. Ik doe een warme oproep om ons amendement zeker te steunen. Bij de stemming zullen wij nagaan wat uw houding zal zijn.

Voorzitter: Paul Tant, tweede ondervoorzitter.

Président: Paul Tant, deuxième vice-président.

Mijnheer de minister, dit is een zeer belangrijke maatregel. Het gaat over de voogdij van minderjarige vreemdelingen die in ons land verblijven. Deze belangrijke maatregel had een betere behandeling in het Parlement verdiend dan als amendement in de programmawet te worden opgenomen. Het zal geen oplossing bieden op korte termijn. Wij zeggen dit met pijn in ons hart omdat het een belangrijke maatregel is. We zijn ervan overtuigd dat hetgeen voorligt niet werkbaar is. De CD&V heeft erop aangedrongen deze problematiek uit de programmawet te lichten en tot een degelijke wetgeving te komen. Wij hebben onze constructieve medewerking aangeboden. Men heeft dit geweigerd. Het resultaat is een zeer spijtige zaak, een gemiste kans die u zuur zal opbreken.

01.03 Hugo Coveliers (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, een van de veelgehoorde opmerkingen is dat in de programmawet teveel is opgenomen en een aantal punten bevat die er niet in thuishoren.

01.03 Hugo Coveliers (VLD): Nous avons souvent entendu fustiger le caractère « fourre-tout » de la loi-programme. L'objectif de la loi-programme est

Als men in de rechtsleer nakijkt wat uiteindelijk de bedoeling van een programmawet is, dan leert men daaruit dat een programmawet een wet is die nodig is om de begroting, die daar eigenlijk bij hoort, te kunnen uitvoeren. Ik denk dan ook dat men met wat op het gebied van de Justitie in deze programmawet staat, moet toegeven dat de minister van Justitie op misschien één detail na – ik bedoel hiermee het amendement dat dan nog niet door de minister is ingediend en waarop ik dadelijk terugkom – die rechtsleer eigenlijk heeft gevolgd. Hij kon dat ook gemakkelijk, denk ik, omdat er reeds zoveel gepresteerd is op het gebied van de Justitie. Wanneer men de teksten bekijkt – en dat pleit ook voor de voorzitter van de commissie voor de Justitie – en men ziet welke teksten, van welke omvang, van welke envergure en met welke impact de voorbije drie jaar zijn goedgekeurd, dan meen ik dat dit zeker helemaal niet misstaat in het historisch overzicht van wat legislaturen aan juridische hervorming of bevestiging brengen. Ik meen dan ook dat u een pluim verdient, mijnheer de minister van Justitie, om de programmawet te gebruiken voor wat ze dient.

Een van de elementen bijvoorbeeld, die daar eigenlijk nog ingeslopen is, is de voorafgaande verzoening in de huurproblematiek. Dat is een systeem van verzoening dat reeds in een aantal teksten bestaat. Theoretisch zet de arbeidsrechtbank in elk van haar vonnissen geprobeerd te hebben de partijen te verzoenen, maar aangezien het niet lukte, men een beslissing heeft moeten nemen. Het lijkt me goed dat wij met die figuur – en dat is trouwens ook een zeer degelijk voorstel over de mediatie, de mediation wat men zowel op burgerlijk als op strafrechterlijk gebied zou kunnen invoeren – in ons rechtssysteem rekening houden. De eerste voorzitter van het hof van beroep van Antwerpen – een zeer hooggeplaatst magistraat – heeft daarover een schitterende redevoering gehouden en tracht dat ook toe te passen. Hij stelt dat indien men iets buitengerechtelijk – of moet ik voorgerechtelijk zeggen – kan oplossen, dit een aantal kosten wegneemt van de gemeenschap en bovendien ook psychologisch voor de beide partijen interessant is.

Het tweede punt is het gebruik – eindelijk, zou ik bijna zeggen – dat men zal maken van de in beslag genomen voertuigen. U hebt terecht verwezen naar artikel 90ter en artikel 324bis, waardoor duidelijk blijkt in welk kader dat gezien moet worden. Het gaat hier niet om het 2-pk'tje van een toevallige foutparkeerder – ik maak er nu een karikatuur van – dat in beslag wordt genomen en dat men nadien door de wijkagent laat gebruiken om zijn ronde te doen. Neen, het gaat hier wel degelijk over bijzonder snelle wagens die in het kader van criminele organisaties of bijzonder zware misdrijven in beslag worden genomen en wellicht – maar dat is nog niet zeker – verbeurd verklaard zullen worden en waarvan men een nuttig gebruik maakt. Ik denk ook dat de nodige garanties getroffen zijn opdat er geen misbruiken zouden kunnen voorkomen. Uw maatregel dat de dienst die de wagen in beslag neemt, hem nadien niet mag gebruiken en dergelijke, lijkt mij een zeer goede maatregel. Wij zijn immers allemaal mensen en ook politiemensen zijn mensen. Ook zij rijden uiteraard veel liever met een degelijk, snel voertuig dan met een ietwat ouder voertuig, dat minder hoge snelheden kan halen.

Ik vind het ook zeer positief en passend in de moderne evolutie dat u de beslissing daarover overlaat aan het openbaar ministerie, zijnde

de permettre la mise en œuvre du budget. Ceux qui considèrent d'un œil critique la part de la Justice dans la loi-programme sont contraints d'admettre que le ministre s'en est tenu strictement à cette jurisprudence. S'il a pu faire preuve d'une telle rigueur, c'est parce que de nombreuses réalisations ont déjà été engrangées dans le domaine de la Justice et tant le ministre que le président de la commission méritent nos félicitations à cet égard.

La conciliation préalable dans le cadre des litiges locatifs constitue l'une de ces réalisations. La médiation permet de gagner beaucoup de temps, comme le pense également le président de la Cour d'appel d'Anvers. En réglant des litiges avant leur entrée dans la phase judiciaire, on limite les dégâts psychologiques pour les parties et la facture à payer par la société.

Un autre point concerne l'utilisation de véhicules saisis. Il s'agit de voitures rapides appartenant à des organisations criminelles ou de voitures impliquées dans des délits graves. Des garanties suffisantes ont été prévues pour éviter les abus. La décision revient au procureur du Roi ou au procureur fédéral qui veille au respect des libertés de chacun, y compris de celles du contrevenant. Un règlement a également été élaboré pour les véhicules ayant subi des dommages.

L'ajout apporté à la loi relative aux méthodes spéciales de recherche résout de nombreuses questions. Le fait que les opérations qui exigent la présentation d'une somme d'argent soient à présent acceptées sans devoir être comptabilisées dans les dépenses, constitue un pas en avant et met fin à la discussion sur la provocation.

de procureur des Konings of de federale procureur. Dat past wel degelijk in de theorie dat de politiediensten, nu ook in België, meer en meer aangestuurd worden door het openbaar ministerie, terwijl – misschien moeten wij daarover later ook nog eens nadenken – dat natuurlijk ook vereist dat wij beschikken over wat de Fransen zo mooi in de Europese literatuur "un juge de liberté" noemen. Dat is namelijk een rechter die moet waken over de vrijheden van iedereen, ook de vrijheden van degenen die normen overtreden hebben, zodat die niet onrechtmatig zouden worden afgenomen.

Ik ben een voorstander van dit systeem, omdat ik ook zelf jarenlang heb vastgesteld hoe destijds in de abdij van Hemiksem wagens stonden, prachtige auto's die meestal dienst deden als broedplaats voor duiven. Men liet die wagens verkommeren, met deed er niets mee. Er is dan een pretoriaans gebruik van die voertuigen ontstaan, met de nodige gevolgen van dien. Ik weet ook dat er misbruiken zijn geweest. Ik weet ook dat er mensen waren die zegden dat ze iemand van de – toenmalige – BOB met hun in beslag genomen wagen hadden zien rijden met een Nederlandse nummerplaat. We kennen allemaal die systemen en het is goed dat dit wettelijk wordt geregeld, zodat men die wagens nu kan gebruiken. Als later blijkt dat er schade is toegebracht – en ook dit is mogelijk – is er tenminste in een regeling voorzien.

Het is eigenlijk merkwaardig dat u de theorie van het toongeld nog eens zo uitdrukkelijk aan de Raad van State hebt moeten uitleggen. Wanneer ik in het advies van de Raad van State lees dat het niet opgaat dat het toongeld niet in de boekhouding van het departement voorkomt, dan moet ik denken aan de periode toen iedereen wist dat de pseudo-kopers van de toenmalige gerechtelijke politie en BOB maximaal 2 miljoen mochten bieden bij een pseudo-koop. Iedereen in het milieu wist dus dat men er zeker voor moest zorgen een partij van 2,5 of 3 miljoen te hebben. Als men die weigert, weet men dat er iets aan de hand is. Men drukt het op een meer spectaculaire wijze uit, maar die woorden zal ik hier niet gebruiken. Men weet dus dat er iets bepaalds aan de knikker is en dat men best niet verder gaat.

Dit is dus een zeer goede aanvulling van de wet op de bijzondere opsporingsmethodes, waar de politiediensten reeds lang op wachten en waardoor we eindelijk een aantal praktijken die ook door de samenwerking met andere – buitenlandse – politiediensten terecht zo zijn gegroeid, kunnen regulariseren en volkomen wettelijke kunnen laten gebeuren. Dit zal natuurlijk voor een aantal advocaten problemen met zich brengen, want drievierde van hun pleidooien valt in een aantal zaken weg. De discussies over het feit of deze methode nu al dan niet mocht worden gebruikt en of ze nu al dan niet een provocatie is, zullen in grote mate wegvallen door de regeling van de bijzonder opsporingsmethoden, met daaraan de aanvulling van het toongeld. Het lijkt me duidelijk dat het toongeld – het woord zegt het zelf – geen uitgave kan zijn, maar enkel geld is dat wordt getoond en dat moet worden teruggegeven. Ik zou bijna zeggen dat het moet worden teruggegeven tot spijt van wie't benijdt. De minister heeft dat ook terecht zo gemotiveerd.

Mijnheer de minister, u hebt eindelijk ook het Belgisch Staatsblad gedigitaliseerd, waardoor de papieren publicatie, die slechts aan een beperkt aantal abonnees – veelal gratis – werd verstrekt, niet meer zal bestaan. U doet hier terecht een besparing. U zou wel volgende

Quant à la numérisation du *Moniteur belge*, elle sera source d'économies justifiées. Il serait toutefois utile de transmettre un exemplaire papier à tous les corps législatifs, afin qu'ils puissent voir le résultat écrit de leur travail législatif.

La loi-programme comporte tout de même un chapitre - la partie concernant les mineurs étrangers non accompagnés - dont certains jugent la présence inappropriée au sein d'une telle loi. Le fait est que cette matière devait être réglée, et il est préférable de le faire en temps opportun, pour éviter que la situation se dégrade comme ce fut le cas dans le cadre du dossier Everberg, où les Communautés n'ont pas assumé leurs responsabilités. Néanmoins, une proposition distincte aurait probablement suscité un consensus plus large.

Les mineurs non accompagnés sont de nouveaux entrants, au même titre que les mineurs qui sont découverts sur notre territoire. En ce qui concerne les nouveaux entrants, un des passages de la loi est cependant dangereux. La loi précise qu'il est du devoir du tuteur de rechercher dans les plus brefs délais les parents du mineur et de les réunir. Le risque est réel que les mineurs soient envoyés, en premier lieu, afin d'ouvrir la voie au reste de la famille.

Cela ne saurait être l'intention du législateur. Quand leurs parents sont inconnus, les jeunes sont considérés comme des mineurs non accompagnés. Dès que ce point est éclairci, la famille doit être regroupée. La traite des êtres humains est d'autant plus inadmissible quand il s'agit de mineurs d'âge. Sitôt qu'elles ont le moindre doute à ce sujet, les autorités doivent procéder à une enquête très approfondie. Il faut accompagner les mineurs qui arrivent en Belgique contre leur

opmerking in overweging kunnen nemen. Men kan zich immers terecht afvragen of het niet nuttig is om de wetgevende lichamen – niet enkel Kamer en Senaat, maar ook Het Vlaams, Waals en Brussels Parlement en dergelijk – toch één gedrukt exemplaar ter beschikking te stellen, al was het maar opdat ze de visu kunnen controleren of de wettekst waarover ze hebben gestemd ook in het geschreven stuk is gepubliceerd.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik kom nu tot de enige passage waarvan men zich kan afvragen of het deel moet uitmaken van de programmawet. Bij de discussie in de commissie had ik de indruk – in de plenaire zitting wordt daar een beetje afbreuk aan gedaan – dat deze tekst even goed en wellicht zelfs na contactname met de oppositie als een wetsvoorstel had kunnen worden ingediend. Er had een vrij brede – in Nederlandse termen een “k-amerbrede” – consensus voor kunnen bestaan. Ook mede door de lange duur – uw voorstel is zoals dat steeds gebeurt eerst naar de Raad van State gestuurd – heeft men ervoor geopteerd om het hier toch te brengen. Het zij zo.

Feit is dat deze materie diende te worden geregeld. Ik verwijs naar de Europese resolutie die reeds dateert van juni 1997. Ik verwijs ook naar de problematiek die ontstaat telkens het probleem zich voordoet.

Ik zou eerst en vooral toch een onderscheid willen maken. Het gaat hier over niet-begeleide minderjarigen. Dat betekent, enerzijds, minderjarigen die naar hier komen en politiek asiel zoeken. Daarvoor bestaat een specifieke regeling. Anderzijds, zijn er degenen die in ons land worden aangetroffen en die niet begeleid zijn. Met andere woorden, hun voogden of ouders zijn niet naar België gekomen.

Wij kennen de discussie: het onthaal is federaal, de opvang is de bevoegdheid van de Gemeenschappen. Ik hoop dus dat ook de Gemeenschappen opnieuw geen drie of vier jaar gaan wachten tot er weer een crisissituatie ontstaat en dit Parlement weer op heel korte tijd moet optreden. Wij hebben dit al gezien in de problematiek rond de jeugdgevangenis van Everberg. Daar is het uiteindelijk de federale overheid geweest die de nalatigheid, de lange duur, de lethargie van de Gemeenschappen is moeten gaan oplossen.

Ik heb echter toch nog een paar opmerkingen bij dit systeem.

Ten eerste, een van de taken van de voogd is – uiteraard steeds in het belang van de minderjarige – om zo snel mogelijk de ouders of de verantwoordelijke van de minderjarige op te zoeken. Dat staat terecht in de wet. Het stond trouwens ook in de oorspronkelijke resolutie. Naar mijn gevoelens betekent dit dat die voogd, zodra hij de ouders heeft gevonden, moet nagaan in hoeverre het verblijf van die minderjarige hier nog wel gerechtvaardigd is. Die minderjarige is naar hier gekomen, hetzij met iemand anders dan zijn wettelijke vertegenwoordigers, hetzij spontaan – al geloof ik in dit soort zaken niet erg in spontaneïteit. Trouwens, ik heb de indruk dat spontaneïteit algemeen in het leven beperkt is tot enkele plaatsen. Hopelijk is ze daar nog aanwezig. Men moet er dus echter heel goed op letten dat op dat ogenblik de situatie van de minderjarige verandert. Immers, zodra die minderjarige zijn wettelijke vertegenwoordigers kent – in de meeste gevallen zal dat zijn of haar ouders zijn –, is het eigenlijk de

gré. La meilleure solution n'est pas, en règle générale, qu'ils restent en Belgique mais qu'ils rejoignent leur famille dans leur pays d'origine.

Notre groupe votera contre le sous-amendement de Mme Schauvliege car nous estimons qu'il vise manifestement à embarrasser une partie de la majorité et que c'est un mauvais texte législatif. On peut imaginer en effet qu'il soit souhaitable un jour de placer un mineur non accompagné dans un établissement fermé. Dans cette hypothèse, ce sous-amendement, qui n'est rien de plus qu'une manoeuvre politicienne, poserait des problèmes.

Le ministre Verwilghen n'a pas fait un usage abusif de la loi-programme. Nous n'avons certaines réserves qu'à l'égard du dernier point de la rubrique Justice. Toutefois, les mesures proposées sont très positives et permettront de lutter plus efficacement contre la criminalité organisée et le terrorisme. Nous adopterons donc résolument le présent projet de loi.

taak van die voogd om er zo snel mogelijk voor te zorgen dat die minderjarige terug bij de ouders komt.

Op dat punt wil ik toch waarschuwen. Mijnheer de minister, ik wil op dat punt waarschuwen voor het gekende systeem van de contrastrategieën. Er zijn voorbeelden bekend van minderjarigen die door hun wettelijke vertegenwoordigers zijn misbruikt door hen op vaak erbarmelijke manier naar het Westen te sturen. Deze minderjarigen komen hier toe. Men tracht dan, zodra de minderjarige een verblijfsvergunning heeft verkregen, tot familiehereniging over te gaan. De al dan niet echte verwanten van de minderjarigen laat men namelijk op basis van die verblijfsvergunning naar het Westen, in dit geval België, komen.

Dit kan dus in geen enkel geval de bedoeling van deze tekst zijn. Het gaat hier over niet-begeleide minderjarigen, dat wil zeggen minderjarigen waarvan men niet weet waar de wettelijke voogden of de ouders zijn. Zodra men weet waar de ouders zijn – ze mogen in Timboektoe of ik weet niet waar zijn –, is het de taak van die voogd om ervoor te zorgen dat die minderjarige terug bij zijn ouders komt. Dat is het belang voor dat kind. Dat is de taak van die ouders.

Er zijn dus contrastrategieën die erop wijzen dat er nu lijnen van mensenhandel zijn. Deze zijn zelfs zo pervers dat men het via minderjarigen doet. Dit kan in geen enkel geval worden aanvaard.

Ik ben bijzonder verheugd dat het botonderzoek nu uiteindelijk ook in de wet is vastgelegd. Ik weet dat men dit reeds geruime tijd toepast. Ik weet ook dat heel veel mensen er bijzonder veel schrik voor hebben. Het is immers wel eens ontluisterend voor een aantal mensen. We hebben nog niet zo lang geleden een zogenaamde minderjarige gezien die enige tijd voordien wel wenste te huwen met een 76-jarige man. Nadien bleek dat zowel de man – uiteraard – als de vrouw helemaal niet minderjarig waren. Ik ben dus heel verheugd. Ik denk dat men dat onderzoek ook bij de minste twijfel stelselmatig moet toepassen. Zo kunnen wij er zeker van zijn dat ook dit systeem weer niet gaat worden misbruikt.

Zodat we er zeker kunnen van zijn dat dit systeem gebruikt wordt waarvoor het dient, namelijk dat minderjarigen die buiten hun wil niet begeleid in dit land terechtkomen een begeleiding krijgen en dat de voogd op een correcte manier onderzoekt wat de beste oplossing voor de minderjarige is. Deze beste oplossing zal niet altijd zijn dat de minderjarige hier blijft. Integendeel, de beste oplossing zal naar mijn gevoel vaak zijn dat men de familie herenigt daar waar deze familie verblijft en dat is dan in het land waarvan de minderjarige afkomstig is.

Over het subamendement van mevrouw Schauvliege kan ik het volgende zeggen. Mevrouw Schauvliege, ik zal tegen dit amendement stemmen, al was het maar omdat ik het een zo uitdrukkelijke en zo zichtbare poging vind om een gedeelte van de meerderheid nogmaals te koeioneren. Ik denk dat het voor deze week volstaan heeft. Ik ga dus tegen stemmen. Er is echter een tweede reden waarom ik ertegen zal stemmen. Dit creëert opnieuw een mogelijkheid tot een aantal discussies. Wie zegt dat het misschien niet ooit mogelijk of noodzakelijk zal zijn om zo een niet-begeleide minderjarige toch in een gesloten instelling te plaatsen? Ik

zeg niet in een gevangenis, ik zeg in een gesloten instelling. Ik durf dit niet zwart op wit beweren. Ik denk dat in de meeste gevallen – in wellicht 90% of meer van de gevallen – dit niet zo zal zijn. Er moet echter een mogelijkheid blijven bestaan. Ik heb dan schrik voor tekstjes die worden goedgekeurd om een politiek spelletje te spelen of om hier of daar iemand in moeilijkheden te brengen. Dit gaat dan later immers tot bijzonder grote problemen leiden.

Resumerend, mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, denk ik dat u wat het gedeelte justitie betreft de programmawet op een correcte manier hebt toegepast. Ik denk dat u er de stukken hebt in gezet die erin thuishoren. Ik doe dit met de reserve die ik over het laatste stuk heb gezegd, maar dit is wellicht niet zo gewild door u. Ik denk dat deze maatregelen goede maatregelen zijn. Enerzijds voorzien we hierdoor in het arsenaal dat ter beschikking gesteld wordt van de politie om georganiseerde misdaad en belangrijke criminaliteit te tackelen. Dit kan wellicht binnenkort ook dienen om het dreigende terrorisme aan te pakken of het kan ook dienen om dit nu reeds aan te pakken. Er zijn garanties over de bescherming van de rechten van alle mensen, niet alleen van de daders, maar ook van de slachtoffers en van de gemeenschap. Sommige liga's vergeten af en toe eens dat deze ook rechten hebben. De overige maatregelen zijn terecht en werden door u op een degelijke manier in deze wet vermeld. Wij zullen dus ook dit deel van de programmawet met enthousiasme goedkeuren.

01.04 **Géraldine Pelzer-Salandra** (ECOLO-AGALEV): Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, j'interviendrai ici au nom du groupe ECOLO-AGALEV pour me réjouir de la réussite d'une initiative parlementaire qui a été portée par toutes les composantes de la majorité; cette initiative visait à l'intégration au sein de la loi-programme d'un amendement permettant de donner enfin une base légale et un statut juridique à un système de tutelle des mineurs étrangers non accompagnés arrivant sur notre territoire.

Je ne vais pas aborder dans le détail toute la spécificité de ce système de tutelle car mes prédécesseurs à la tribune l'ont déjà fait longuement. Je tiens toutefois à souligner que l'objectif visé, c'est vraiment la création d'un service de tutelle auprès des services du ministère de Justice. Ce service de tutelle pourra mettre en place le système qui permettra enfin de donner une protection aux mineurs non accompagnés. Il veillera aux critères de nomination des tuteurs et à l'accomplissement adéquat, dans l'intérêt supérieur des mineurs, de la mission de ces tuteurs.

Cet amendement intégré à la loi-programme permettra enfin à la Belgique de respecter ses engagements internationaux vis-à-vis des jeunes pour lesquels elle s'est engagée à mettre en place un système de protection.

Lorsque l'on parle de tutelle, on doit également parler de toute la problématique de l'accueil. Nous sommes tout à fait conscients du fait qu'en réglant le problème des jeunes mineurs arrivant sur notre territoire, en leur permettant d'être conseillés et protégés pendant toute la procédure qui les concerne, nous ne réglons évidemment pas la problématique de l'accueil en tant que tel.

L'accueil est une compétence conjointe de l'Etat fédéral et des

01.04 **Géraldine Pelzer-Salandra** (ECOLO-AGALEV): De Ecolo-Agalev-fractie is blij met het welslagen van dit parlementair initiatief waarbij aan de programmawet een amendement werd toegevoegd waardoor het voogdijsysteem voor niet-begeleide minderjarigen die voet op ons grondgebied zetten een wettelijke grondslag en een juridisch statuut krijgt.

De oprichting van een dienst Voogdij bij de federale overheidsdienst Justitie is een ernstige waarborg voor hun bescherming. Deze dienst zal worden belast met de aanstelling van de voogden en gepaste opdrachten in het hoogste belang van deze minderjarigen. Dit beantwoordt ook aan de internationale verplichtingen van België hieromtrent.

Gedurende heel de procedure zijn advies en bescherming verzekerd, de opvang van deze jongeren blijft echter een onopgelost probleem. De opvang is niet alleen een federale bevoegdheid. De

entités fédérées. Nous savons qu'il existe des divergences entre les différents niveaux de pouvoirs quant à la répartition des compétences. Nous savons aussi qu'il va falloir absolument que les gouvernements concernés élaborent, au plus vite, une solution globale en matière d'accueil.

Actuellement, le niveau fédéral prend en charge les mineurs non accompagnés demandeurs d'asile et reconnus comme réfugiés au sens de la Convention de Genève. Si le niveau fédéral fait beaucoup d'efforts, les Communautés et la Région wallonne notamment produisent également des efforts importants pour la prise en charge de mineurs étrangers non accompagnés comme, par exemple, dans des structures spécifiques telles que les deux centres qui viennent d'être ouverts, début décembre, par la Communauté française et où il s'agira d'accueillir des mineurs étrangers non demandeurs d'asile et d'autres qui sont susceptibles d'être victimes de réseaux de traite des êtres humains.

L'accueil des mineurs sous-entend aussi un accompagnement scolaire. Le tuteur devra ainsi veiller à ce que le mineur reçoive dans notre pays tous les soins et l'éducation auxquels il a droit et que nous devons nous engager à lui fournir.

Je ne serai pas plus longue. Je lance un appel à notre gouvernement et aux ministres concernés pour qu'ils se réunissent et essaient de trouver une solution. S'il est vrai que nous avons œuvré – et je suis vraiment fière de la coordination dont nous avons fait preuve – afin de donner une base légale à ce système de tutelle, la mise en application de la loi n'est pas encore déterminée. Il reste donc encore beaucoup de choses à faire.

Enfin, nous devons reconnaître les efforts produits par les uns et les autres.

Je soulignais tout à l'heure les efforts de la Communauté française mais je me dois aussi de souligner les efforts menés en Flandre pour l'accueil des mineurs étrangers. J'insiste sur le travail mené par le gouvernement fédéral au sein de ces centres spécifiques et, depuis deux années, on note les efforts accomplis.

Continuons dans ce sens. Prenons nos responsabilités et avançons pour que cette problématique soit enfin prise en compte. Il ne faut plus que nous ayons à rougir de la manière dont nous accueillons certains mineurs étrangers. Grâce à un service de tutelle performant, évitons à l'avenir les affaires scandaleuses comme le départ de certains enfants dans des conditions absolument inacceptables. Je précise que le ministre de la Justice n'est pas du tout étranger à la mise en œuvre de ce service. Je souligne encore une fois la bonne volonté des différents ministres fédéraux dans cette matière mais également celle des ministres communautaires. Il ne leur reste plus qu'à se réunir et à avancer dans la problématique de l'accueil.

01.05 Bert Schoofs (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, collega's, mijnheer de minister, toch graag eerst een opmerking in verband met het verslag. Ik heb een betoog van een kwartier gevoerd over de verplichte poging tot minnelijke regeling, maar heb er niets over teruggevonden in het verslag, collega Barzin, maar dat is geen verwijt aan uw adres. Ik weet dus niet hoe mijn

verschillende bevoegdheidsniveaus zullen dus samen een oplossing moeten uitwerken. Het federaal niveau heeft reeds een inspanning gedaan om de vluchtelingen op te vangen en de Franstalige Gemeenschap heeft zich al ingezet voor de opvang van de minderjarigen die geen asiel aanvragen en voor de slachtoffers van netwerken van mensenhandel. En de Vlaamse Gemeenschap evenzeer. We moeten ook nog werk maken van gezondheidszorg en opleiding.

Ik dring er bij alle ministers op aan om hier samen een oplossing voor te zoeken, want de tenuitvoerlegging van de wet is nog niet vastgesteld. Er is nog veel werk aan de winkel. We moeten de inspanningen voortzetten om te voorkomen dat zich nieuwe schandalen voordoen wanneer kinderen in onaanvaardbare omstandigheden het land worden uitgezet.

01.05 Bert Schoofs (VLAAMS BLOK): Il n'est pas fait état dans le rapport de mon exposé en commission de la tentative obligatoire de règlement amiable dans le domaine des loyers. Je ne

uiteenzetting – laat mij het zo stellen – “uit” het verslag “verzeild” geraakt is. Ik signaleer het maar, want ik kan mijn standpunten ook hier op het spreekgestoelte naar voor brengen.

Eerst en vooral een algemene opmerking in verband met het luik Justitie van de programmawet. Met wat goede wil – en die is bij mij aanwezig –, kan ik de behandelde onderwerpen bijna allemaal als het voorwerp zien van een programmawet. Het toongeld, de publicatieprocedure in het Belgisch Staatsblad en de regeling tot verplichte poging om een minnelijke schikking te bekomen in bepaalde huurzaken kunnen daar eventueel onder gerangschikt en ondergebracht worden, hoewel wij van het laatste, de verplichte poging tot minnelijke schikking, ten gronde geen voorstander zijn. Ik zal daar straks op terugkomen. Ook wat het gebruik betreft van in beslag genomen voertuigen door de politie vinden we dat er net niet ver genoeg wordt gegaan omdat alleen de federale politie wordt ingeschakeld om deze voertuigen te bemannen. Maar goed, op zich is dat voor het Vlaams Blok geen probleem.

Het bijna mooie plaatje dat ik zou kunnen schetsen is toch grondig verstoord door de invoering – het is hier al gezegd – van een heus en omstandig wetsontwerp omtrent de voorgedij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen. Begrijp me niet verkeerd, collega's, mijnheer de minister, volgens het Vlaams Blok is het inderdaad noodzakelijk dat niet-begeleide minderjarige vreemdelingen worden beschermd wanneer zij dit land binnentreden. Wij juichen ook toe dat, om geen misverstanden te scheppen, de bottest wordt gehanteerd en dat wel degelijk alleen minderjarigen in deze procedure worden opgenomen.

Het is weinig elegant om een wetsontwerp van een dergelijke strekking en een dergelijk belang te regelen in de programmawet. Wij betreuren dat. Op dit stuk krijgen we dus een koekje van hetzelfde deeg in de commissie, net zoals dat in andere commissies het geval is. De regering is duidelijk bezig aan een laatste rondje wetsontwerpen indienen via deze programmawet – dat hebben we al begrepen – omdat de verkiezingen misschien zelfs vroeger dan verwacht voor de deur staan.

Wat gepresteerd wordt inzake de voorgedij over niet-begeleide vreemde minderjarigen lijkt inderdaad op kunst- en vliegwerk. Het werd op een drafje afgehandeld in de commissie. Er is weinig gelegenheid geweest – collega Schauvliege zei het daarstraks al – om ten gronde degelijke argumenten te laten gelden. Men heeft geen gebruik kunnen maken van een overlegprocedure met de Gemeenschappen. Die is er eenvoudigweg niet geweest. De Gemeenschappen worden dus binnenkort geconfronteerd met een aantal minderjarige niet-begeleide asielzoekers waarmee in veel gevallen asielbedrog gemoeid is. Wat gaan de Gemeenschappen dan concreet doen? Men moet het maar oplossen. Nu, ze zullen het wel oplossen, ik hoop het althans, maar een elegantere regeling was in elk geval op haar plaats geweest.

Het was in elk geval nodig die regeling te treffen, onder andere onder druk van Europa. Allemaal goed en wel maar dit neemt niet weg dat dit wetsontwerp toch voor een stuk in het luchtledige zijn beslag moet krijgen. Wat wij verder bekritisieren aan dit wetsontwerp – ik moet het een wetsontwerp noemen hoewel het gewoon deel uitmaakt van de

comprends pas cette omission et je reviendrai donc sur le sujet.

Cette loi-programme contient en matière de Justice des éléments positifs qui ont bel et bien leur place dans une loi-programme.

Toutefois, trop peu de mesures sont prises en matière d'utilisation de véhicules saisis.

C'est également faire preuve de peu d'élégance que de régler une matière comme la tutelle des étrangers mineurs non accompagnés dans la loi-programme. Il semble que le gouvernement souhaite encore imposer rapidement, par tous les moyens, un certain nombre de projets de loi par le biais de la loi-programme. Aucune concertation n'a été organisée avec les Communautés mais celles-ci devront pourtant bientôt accueillir les mineurs étrangers concernés. En outre, rien n'est mis en oeuvre pour empêcher les usages abusifs éventuels de la loi. Rien n'empêche plus les habitants des pays dits sensibles d'envoyer en masse leurs mineurs en Belgique; des conventions bilatérales font défaut.

La tentative de conciliation forcée en matière locative est une mauvaise chose, en particulier pour la Flandre où règne une autre culture juridique. Les locataires qui commettent une faute bénéficient déjà d'une protection excessive mais, à présent, cette surprotection est encore renforcée par l'intervention du PS.

Les locataires honnêtes qui ne cherchent pas à se soustraire à leurs obligations seront les victimes d'une telle mesure.

Après toutes les réalisations capitales dans le domaine de la justice, cette loi-programme est véritablement la cerise sur le gâteau du gouvernement. Ainsi, la

programmawet – is het feit dat dumping van minderjarigen volgens ons te weinig wordt tegengegaan. Misschien – ik wil er niet van uitgaan dat dit een zekerheid is – zal deze procedure wel gebruikt worden door criminele organisaties die zeggen dat minderjarigen nu goed terecht komen en dat men zijn kinderen naar ginder kan transporteren. Wellicht vindt men wel een gaatje. Geloof me, de regering-Verhofstadt heeft meerdere gaatjes gecreëerd. Ik kom daar straks nog op terug. Denk maar aan het dossier van de regularisaties.

Wanneer we dat in verband brengen met wat er nu gaat gebeuren met het wetsontwerp inzake de niet-begeleide minderjarigen, dan is er toch enige reden tot ongerustheid, denk ik. Voorts ontbreken volgens mij nog de nodige bilaterale verdragen met bepaalde landen die als zeer gevoelig – ik gebruik een zeer voorzichtige term – kunnen worden omschreven wanneer het erom gaat dat mensen door mensenhandel in ons land worden gedumpt. De meeste argumenten zijn al aangehaald door mijn collega's uit de oppositie hier op het spreekgestoelte. Ik denk dat ik mijn ideeën op dat vlak voldoende heb uiteengezet.

Een tweede punt waarop ik terug zou willen komen in verband met de regeling in de programmawet, is de verplichte poging tot verzoening in huurzaken. Ik heb er al op gewezen in de commissie maar, zoals ik daarstraks zei, werd dat niet opgenomen in het verslag. Men heeft duidelijk kunnen vaststellen, mijnheer de minister, collega's, dat er een zeer groot verschil is in rechtscultuur tussen het noordelijke, het Nederlandstalige gedeelte van België en het zuidelijke, het Franstalige gedeelte. Wat we hier beslissen, sluit – wees daarvan overtuigd – niet aan bij de rechtscultuur in Vlaanderen. In Vlaanderen is er al veel te doen geweest over het feit dat huurders – en niet zomaar elke huurder maar vooral de huurders die misbruik willen maken van het huurrecht en huurgenot – te vaak beschermd worden. De voorliggende regeling doet er nog een schepje bovenop. Men gaat nu een poging – en in de meeste gevallen zal dat stranden op een eenvoudig njet van een onwillige huurder – verplicht maken om huurder en verhuurder te doen overeenkomen. Een huurder betaalt al ettelijke maanden niet. Hij werd mondeling aangemaand. Hij werd schriftelijk aangemaand. De advocaat heeft al een brief gestuurd of zelfs twee brieven. Men heeft bewijzen genoeg in handen van verhuurderszijde om aan te tonen dat de huurder onwillig is. Dan moet er nog eens een extra verplichte poging ondernomen worden. Dat betekent een extra huurtermijn waarvan de onwillige huurder zal profiteren. De regeling brengt niets positiefs bij. Het is alleen maar onder druk van de PS, die altijd de schuldenaars wil bevoordelen, die altijd degenen wil bevoordelen die zich aan hun plichten onttrekken, dat de regeling wordt ingevoerd. Dat is weer typisch het onfrisse Onkelinx-inbrengetje. Het is weer dat typische beschermen of zelfs overbeschermen van wie niet hoeft beschermd te worden, van wie zich aan zijn plichten wil onttrekken.

Ik ben ervan overtuigd – ik juich dat niet toe – dat de maatregel een contraproductief effect zal sorteren in Vlaanderen. Ik kan me geen advocaat inbeelden die, wanneer hij vaststelt dat die regeling wet is geworden, aan zijn cliënt nog zal meedelen dat hij een of twee aanmaningsbrieven zal schrijven. Veel advocaten zullen nu de hakbijl hanteren en daar zullen de huurders, meestal diegenen die onschuldig, ongelukkig en te goeder trouw zijn, eerder het slachtoffer

loi relative à la procédure de naturalisation accélérée représente un réel progrès; elle exclut même la possibilité de retirer la nationalité belge aux auteurs de troubles. Parmi les autres belles performances, on compte notamment la procédure accélérée, qui a déjà permis d'arrêter au moins cinq hooligans, et la loi relative à la protection des témoins menacés, qui était déjà vidée sa substance avant d'entrer en vigueur. Les tentatives d'instaurer une loi relative aux repentis viennent de se solder par un échec et on a ainsi laissé s'échapper une belle occasion de nous attaquer à la grande criminalité. Les juges francophones unilingues renvoient les Flamands et les Bruxellois cent ans en arrière. Everberg est un autre succès magistral et le droit sanctionnel de la Jeunesse n'a pas vu le jour.

Bref, tout est tellement rose que la loi-programme n'a même pas besoin de contenu.

van worden dan de traditionele misbruikplegers. Deze laatsten zullen van de wet gebruikmaken om nogmaals de verhuurder in de gordijnen te jagen. In Vlaanderen zullen de advocaten niet anders kunnen reageren dan door onmiddellijk over te gaan tot een verplichte poging tot verzoening en daarmee zal de kous af zijn.

Mijnheer de minister, ik betreur dat collega Coveliers hier niet is want ik wou net zeggen dat u met het voorliggend wetsontwerp, met de voorliggende programmawet de legislatuur niet in mineur zult eindigen. De programmawet op het vlak van Justitie spant werkelijk de kroon; het is de kroon op het gehele werkstuk. Collega Coveliers heeft er al op gewezen: de programmawet hoefde niet zo veel om het lijf te hebben wegens de vele realisaties op het vlak van Justitie door deze regering.

Ik som even op, collega's, wat al gerealiseerd is en waarom de programmawet dus volgens collega Coveliers zo weinig inhoud kan hebben. Wat hebben we gekregen? Wij hebben gekregen: de snel-Belg-wet. Mijnheer de minister, nooit kreeg een stuk plastic zoveel waarde. Het is een prachtige realisatie van paars-groen. Er is nog het akkefietje dat men mensen zoals een Abou Jahjah die in Antwerpen hele straten in de fik steekt, de nationaliteit niet kan afnemen. Maar goed, dat zal wel opgelost worden, wellicht in een volgende legislatuur. Maakt u zich geen zorgen daarover. De snel-Belg-wet, die hebben we dus al gekregen en daarom hoeft de programmawet dergelijke bepalingen al niet te bevatten. Die omstandige tekst hoeft er al niet in.

We kregen het snelrecht. Mensen, let op: er zijn niet een, niet twee, maar minstens vijf hooligans opgepakt op basis van het snelrecht. Een prachtige realisatie! Het is ongelofelijk! Jammer dat collega Coveliers hier niet aanwezig is om te aanhoren hoe we de lofuitingen aan zijn adres terugsturen. Het snelrecht is een zeer geslaagde operatie – dat mogen we wel zeggen – waarmee de veiligheid in onze straten aanmerkelijk is toegenomen, zoals de eerste minister dat trouwens heeft gezegd. "Het gaat beter met de veiligheid, ge voelt dat toch," dixit Guy Verhofstadt.

Er is de bescherming van bedreigde getuigen. Deze regering is erin geslaagd de bedreigde getuigen te beschermen, mijnheer de minister, collega's. Spijtig is wel – dat is een klein akkefietje – dat de wet werd uitgehold nog voor ze goed en wel van kracht is geworden. De mensen op het terrein hebben hun beklag gemaakt op het ogenblik dat de wet werd goedgekeurd en gesteld dat het een stap achteruit was in plaats van een stap vooruit. Maar goed, wie zijn de mensen op het terrein? Verhofstadt zegt immers: "Onze straten zijn veiliger geworden, ge voelt dat toch?" Wat weten de mensen van het terrein ervan!

Er is een klein hiaatje, collega's, de spijtoptanten. Ei zo na hadden wij, collega's, mijnheer de minister, een regeling gehad inzake de spijtoptanten. We hebben dat op een haartje na gemist. Op een haartje na hadden wij die zware criminele bendes die aan het werk zijn, kunnen vatten, of toch een deel ervan dankzij de wet op de spijtoptanten. Die wet is er nog net niet gekomen. Die realisatie hebben we nog net gemist. Maar de veiligheid, daar is niks mis mee, hoor; de veiligheid is toegenomen!

De eentalig Franse rechters in Brussel, mijnheer de minister: een prachtige realisatie! Vlaanderen wordt op dat stuk wel honderd jaar terug achteruitgezet, of toch de Brusselse Vlamingen. Maar ja, die belangen spelen nu eenmaal niet, daar kunnen we ons nu net iets minder mee bezighouden in het federale Parlement. Ook weer een prachtige realisatie: de eentalig Franse rechters in Brussel.

Er is de jeugdgevangenis in Everberg. Wat een geschenk voor de veiligheid en de heropvoeding van zoveel jongeren in dit land! Daaraan gekoppeld was het jeugdsanctierecht, dat we net niet gekregen hebben. Er zitten een aantal hiaatjes in het Justitiebeleid, mijnheer de minister, collega's, maar alleszins, we geloven collega Coveliers. We moeten hem feliciteren wanneer hij zegt dat er zoveel omstandige teksten zijn gefabriceerd op het vlak van Justitie dat daardoor ons land werkelijk een modelstaat is geworden op het vlak van Justitie. Dat moeten we collega Coveliers nageven, dat heeft hij daarstraks met verve hier op het spreekgestoelte verdedigd.

Dus hoera, hoera, driewerf hoera: alles gaat goed met Justitie in dit land. Deze programmawet regelt nog enkele akkefietjes en zet daarmee de kroon op drieënhalf jaar kurieren am Symptom. Excuseer dat ik uit de ironische toon val, maar dat is niet langer vol te houden voor iemand uit de oppositie, die volgens collega Coveliers dan toch zoveel schrik moet hebben om naar de verkiezingen te gaan. Gelet op al die realisaties moeten we hoera uitschreeuwen, we kunnen niet anders. Dit is de kroon op het werk: deze programmawet. Het is wellicht – dan ben ik misschien niet meer ironisch – het meest hoogstaande werk dat tijdens deze legislatuur is verricht. Dat geeft te denken.

01.06 Karine Lalieux (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, permettez-moi, avant d'entamer la discussion, de remonter un peu le temps car l'histoire permet souvent d'éclairer les situations présentes. Le 20 novembre 1989, le secrétaire général tenait devant l'assemblée générale des Nations unies les propos suivants: "La Convention des droits de l'enfant que l'assemblée vient d'adopter constitue un instrument d'une grande portée qui est aussi prospectif qu'opportun. Je vous félicite et je vous prie instamment de faire en sorte que les principes de la Convention deviennent une réalité vivante pour tous les enfants sur la Terre. Ce faisant, non seulement nous garantirons les droits des générations futures mais nous renforcerons également les fondements de la justice, de la paix et de la liberté dans le monde de demain". Pour rappel, la Belgique a ratifié cette convention le 25 novembre 1991.

Si la reconnaissance des droits de l'enfant et la notion d'intérêt supérieur de l'enfant semblent désormais acquises de manière incontestable au niveau national, même si de nombreux pays ont légiféré en la matière, cela ne signifie pas pour autant que ces droits soient respectés et appliqués.

Je voudrais attirer l'attention du gouvernement sur le fait que les droits de l'enfant et la notion de l'intérêt supérieur de l'enfant s'appliquent à l'ensemble des mineurs, qu'ils soient belges ou étrangers. Mais au vu de l'état de la législation, force est de constater que la Belgique accuse un retard certain en la matière, retard qui a engendré nombre de drames familiaux et humains.

01.06 Karine Lalieux (PS): België heeft het Verdrag inzake de rechten van het kind op 25 november 1991 geratificeerd. De rechten van het kind en het begrip "hogere belang" van het kind lijken thans internationaal te zijn erkend en zij gelden voor alle minderjarigen, zowel Belgen als buitenlanders. Dat betekent echter niet dat die rechten overal worden geëerbiedigd. Het geval van de kleine Tabita heeft nogmaals aangetoond dat dringend werk moet worden gemaakt van een echte opvang van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen.

De PS-fractie staat achter de tekst, ook al bevat die nog enkele onvolkomenheden. Met de ambtshalve toewijzing van een voogd en een advocaat wordt de minderjarige nu eindelijk echt beschermd. Wij zullen erop toezien dat het uitvoeringsbesluit zo spoedig mogelijk aan de Ministerraad wordt voorgelegd.

Le passé et l'actualité récente nous rappellent sans cesse le chemin qui reste à parcourir pour protéger et reconnaître l'enfant à part entière.

Une fois de plus, le cas de la petite Tabita a révélé au grand jour la situation dramatique de beaucoup d'enfants non accompagnés qui arrivent sur notre territoire. Devant le vide juridique existant, tous les abus étaient possibles, surtout de la part d'une administration obstinée et aveugle. Il fallait donc indéniablement pallier cette inconséquence dans l'urgence, via une réelle prise en charge des mineurs non accompagnés.

Le groupe socialiste adhère évidemment au contenu du texte qu'il a déposé avec d'autres partenaires de la majorité.

La désignation d'office d'un tuteur qui aura pour obligation d'agir uniquement dans l'intérêt de l'enfant, tant d'un point de vue légal que moral, ainsi que celle d'un avocat est une garantie et une protection enfin réelle du mineur non accompagné.

Mais il est vrai, le texte laisse encore transparaître quelques imperfections, par exemple concernant l'enfermement dans les centres fermés, l'indépendance du service de tutelle. Mais nous pensons que c'est au travers de l'application de ce texte au cas par cas qu'il pourra être jugé. Aujourd'hui, ne boudons pas des avancées tant attendues.

Enfin, monsieur le ministre, nous serons très attentifs pour que l'arrêté royal d'application soit pris le plus rapidement possible en Conseil des ministres, ce qui suppose préalablement un accord de coopération avec les communautés en ce qui concerne l'accueil de ces mineurs et particulièrement les mineurs illégaux. Nous serons attentifs parce que, si l'arrêté royal ne voit pas le jour, le texte que nous votons aujourd'hui restera purement ornemental.

En cette matière, notre responsabilité sera grande car nous aurons trompé tant les institutions internationales que l'ensemble des mineurs et du secteur qui attendent, depuis de longues années, une solution belge.

Sans remettre évidemment en cause le caractère urgent du texte déposé, nous reconnaissons néanmoins que la loi-programme n'est pas l'idéal, mais c'était encore le seul moyen pour aboutir à un texte qui soit voté sous cette législation.

Je le répète, c'est avec impatience que nous attendons que soient débloqués les moyens budgétaires indispensables mais aussi que le gouvernement réalise les objectifs ambitieux qui figurent dans ce texte.

Je dirai, à présent, quelques mots à propos d'autres articles de la loi-programme, et notamment celui qui rend obligatoire la procédure de conciliation pour les problèmes relatifs à l'adaptation des loyers, au recouvrement des arriérés de loyers ou aux expulsions.

Dans la note sur la pauvreté de décembre 2000, le gouvernement avait révélé que le nombre de litiges qui opposent locataires et propriétaires est très préoccupant. Il a également été souligné que de

Daarvoor moet echter eerst een akkoord met de Gemeenschappen worden gesloten.

Ik kom tot de artikelen van de programmawet die een verplichte poging tot minnelijke schikking invoeren voor betwistingen tussen huurders en verhuurders: in december 1999 had de regering al vastgesteld dat het aantal betwistingen zorgwekkend hoog lag en dat de huurders vaak in de onmogelijkheid zijn om hun rechten te doen gelden. Het wetsvoorstel dat ik in dat verband had ingediend bood de belangenverenigingen de mogelijkheid om de huurders bij te staan voor de vrederechter. Wij zullen deze ontwerp-programmawet met overtuiging goedkeuren.

nombreux locataires ont une réelle appréhension de l'institution judiciaire. Trop souvent, des locataires, la plupart du temps socialement vulnérables, se trouvent dans l'impossibilité de faire valoir leurs droits. Trop souvent, ces gens n'osent pas faire respecter leurs droits. Trop souvent, ils sont condamnés par défaut ou expulsés de leur logement.

J'ai d'ailleurs déposé une proposition de loi en ce sens, qui modifiait la loi sur les baux et qui imposait cette conciliation. Je proposais également que les associations de défense tant des locataires que des propriétaires puissent accompagner les personnes chez le juge de paix. Cette conciliation obligatoire avant jugement est une avancée importante, parce que le droit au logement est un droit fondamental pour l'ensemble de nos citoyens. Nous voterons donc avec force ces articles de la loi-programme.

01.07 Vincent Decroly (indépendant): Monsieur le président, j'interviendrai brièvement pour situer la problématique des mineurs étrangers non accompagnés dans le contexte de cette loi-programme. Selon moi, il ne s'agit pas de la meilleure manière de légiférer. On l'a déjà souvent dit à propos d'autres aspects de cette loi-programme et j'entends bien l'oratrice précédente, Mme Lalieux, nous dire qu'à ses yeux, il n'y avait pas d'autres moyens.

Néanmoins, je me pose de nombreuses questions. Nous retrouvons au sein de la majorité plusieurs partis dits progressistes. Au sein de cette même majorité se trouvent plusieurs partis qui se sont engagés sur un projet comme celui-ci, déposé maintenant depuis bientôt trois ans, y compris des partis moins enthousiastes que nous, madame Lalieux, sur ces questions d'accueil, d'asile et tout ce qu'elles sous-tendent.

Pourtant, cette majorité ne parvient à accoucher d'un tel débat, demandé depuis 1989, que dans le cadre d'une loi de 476 articles, qui couvre absolument tous les champs et les secteurs, de haut en bas et de gauche à droite, de l'activité de l'Etat dans notre pays, une loi-programme qui, par ailleurs, donne déjà lieu à l'accumulation sur nos bancs de l'équivalent en poids et en volume d'environ trois annuaires téléphoniques, le tout discuté, réfléchi, étudié, amendé et rapporté en une quinzaine de jours devant notre assemblée.

Cette question extrêmement sensible se trouve à la croisée de la problématique de l'asile et des droits des jeunes, de préoccupations ayant trait à nos engagements en matière internationale et à des enjeux qui relèvent des affaires étrangères, mais aussi à la croisée d'autres pistes qui touchent à notre avenir à tous, à savoir l'avenir des enfants peuplant cette planète, la pédagogie, l'encadrement et la protection auxquels ils ont droit selon la Convention des droits de l'enfant.

Il me semble assez symptomatique que, dans une assemblée comme la nôtre, on ne parvienne à légiférer sur des questions aussi complexes qu'à la va-vite et de manière extrêmement superficielle. Fondamentalement, l'étape où nous en sommes aujourd'hui permettra, je l'espère, de faire progresser les choses. C'est un pas, c'est un petit pas. En effet, après trois ans et un certain nombre de drames survenus sous cette législature et sous la précédente, après le décès en août 1999 de Yaguine et Fode, ces deux jeunes

01.07 Vincent Decroly (onafhankelijke): Ik ben het eens met mevrouw Lalieux dat de programmawet niet de beste manier is om wetgeving inzake de opvang van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen tot stand te brengen.

Het is jammer dat een assemblee zoals de onze voor deze oppervlakkige oplossing heeft gekozen en dergelijke complexe aangelegenheden op een drafje wil regelen. Het gaat weliswaar maar om een kleine stap, maar het ware beter geweest, zoals ik in mijn wetsvoorstel van juli 1999 al heb aangegeven, af te stappen van het dogma dat minderjarigen het best kunnen worden beschermd door hen in gesloten centra op te sluiten.

Mijnheer de minister, ik raad u aan er de consideransen van het door de dienst voor Geestelijke Gezondheidszorg van het "Centre de guidance" van de ULB opgestelde verslag van september 1999 op na te lezen. Uit dat verslag blijkt dat de gesloten centra, met hun huidige structuur en rol, het psychisch lijden van de minderjarigen nooit zullen kunnen verzachten.

Ik zal voor deze artikelen van de programmawet stemmen, maar ook voor de amendementen die het begrip "opsluiting" verduidelijken, want ik begrijp niet

Guinéens retrouvés morts de froid ou d'asphyxie sous le train d'atterrissage d'un de nos avions à Zaventem, après la table ronde de novembre 1999, après la recommandation du 7 juin 2002 du Comité des droits de l'enfant des Nations unies à la Belgique, demandant qu'elle active ses efforts en vue d'établir des procédures spécifiques d'examen des demandes de séjour, d'accès au territoire ou d'asile des mineurs étrangers, après tout cela, nous sommes aujourd'hui, par le biais de ces articles de la loi-programme, en présence d'un texte qui me paraît représenter une avancée, même partielle, sur les questions qui nous préoccupent.

Cela ne représente évidemment pas l'ensemble de la proposition de loi n°102 que j'ai eu l'honneur de déposer, parmi les toutes premières de cette législature, le 7 juillet 1999, avec Mmes Gilkinet et Talhaoui. Je pourrais aussi citer celle que j'ai déposée avec M. Mayeur il y a un an et demi.

La proposition n° 102 du 7 juillet 1999, sur la question des demandeurs d'asile de moins de 18 ans non-accompagnés, proposait non seulement une tutelle spécifique mais également l'abandon de ce réflexe abominable consistant à croire qu'un mineur se présentant à nos frontières ne peut être mieux protégé ou mieux pris en compte dans l'examen de ses besoins et de ce que la Convention des droits de l'enfant, en son article 3, appelle "son intérêt supérieur", que dans des structures fermées.

Les amendements à la loi-programme reprenant cette problématique des structures fermées ne me semblent pas être de nature à nous donner tous nos apaisements. On a même l'impression que l'idée dominante au sein de la majorité, – peut-être pas dominante en nombre mais dans le texte et dans son libellé actuel –, est que l'enfermement de mineurs reste ou peut rester une solution. Cette idée demeure malheureusement dans le texte. Or, selon moi, il y a un nœud à défaire d'urgence, notamment au vu d'un rapport d'expertise assez touffu et approfondi, élaboré par le Centre de guidance de l'ULB, service de santé mentale et, daté du 24 septembre 1999. Ce rapport d'expertise a été rédigé à la demande du pouvoir judiciaire dans le contexte d'une affaire Awada contre l'Etat belge, liée précisément à cette question de l'enfermement.

Je voudrais rapidement relire les principaux considérants qui m'apparaissent extraordinairement significatifs, et qui datent déjà de trois ans, de cette étude du centre de guidance de l'ULB.

A propos du maintien en centre fermé de mineurs d'âge, les experts disent ce qui suit:

"Cela dépasse la perspective d'une approche en termes de traumatisme ou de gestion du stress, car celle-ci vient toucher à des niveaux plus existentiels ces registres plus profonds, plus archaïques sur le plan psychique auxquels les enfants sont sans nul doute très sensibles, sont beaucoup moins aisés à appréhender par des techniques de communication. Il en va de l'identité profonde de chacun, comme individu mais aussi comme parent. Il en va d'une identité familiale fondatrice, ébranlée par l'échec, la culpabilité, l'absence d'avenir envisageable et par la question centrale de leur privation de liberté. Celui-ci ne peut être, en effet, rattaché à un délit actif, à un acte perpétré dont la punition serait une conséquence

dat dit de enige oplossing is waarin u voor de minderjarigen voorziet. Die maatregel is voor die kinderen namelijk bijzonder nadelig.

évidente."

Tout en précisant que leur remarque ne consiste pas à incriminer les personnes qui travaillent dans les centres fermés dont ils disent – et je partage cette remarque – je cite: "elles disposent de la capacité de bienveillance suffisante et se trouvent face à la nécessité de s'adapter à un quotidien difficile".

A propos de ce personnel, les experts disent aussi: "Le personnel se trouve sous l'effet d'une sorte de cloisonnement psychique, ce qui serait "impensable" au sens courant, à savoir la souffrance au moins latente des enfants enfermés avec leurs parents sans perspective d'avenir devient, dans les centres fermés, non pensée. La notion de leurs besoins psychiques profonds en termes d'identité, de besoin de développement, de pouvoir se sentir vivre et grandir dans un minimum de perspectives d'avenir apparaît ainsi pratiquement exclue de la prise en compte psychologique des enfants résidents. Ainsi, pourrions-nous parler d'une pathogenèse, induite par le fonctionnement structurel du centre. Ces perturbations psychiques inhérentes à la situation ne peuvent trouver ni écho dans un réel soutien ni soulagement, quels que soient les aménagements pratiques mis en place ou envisagés, et même quelle que soit la bonne volonté ou la bienveillance du personnel de ce centre."

C'est pourquoi, monsieur le ministre, vous qui êtes peut-être plus que tout autre ministre de ce gouvernement l'héritier d'une manifestation qui, le 20 octobre 1996, rassembla 325.000 personnes dans notre capitale pour demander qu'on respecte mieux les droits de l'enfant dans notre pays, je voudrais vraiment attirer votre attention toute particulière sur ce diagnostic qui me paraît nuancé et approfondi. Des autorités tout à fait indépendantes dans le domaine de la psychologie et de la psychiatrie y disent que quoi qu'on fasse et quels que soient les aménagements apportés à la gestion des situations d'enfants dans des centres fermés, la structure même, la fonction même de ces centres fermés, même en tenant compte de la capacité de bienveillance de leur personnel, ne permettra jamais de réduire la souffrance parfois extrêmement grave sur le plan psychique qui est infligée à leurs résidents et en particulier à leurs résidents mineurs d'âge. C'est le propos du centre de guidance de l'ULB.

C'est la raison pour laquelle, mesdames et messieurs, je voterai en faveur de ces amendements à la loi-programme, mais aussi en faveur des amendements qui demandent à la majorité une clarification sur cette notion d'enfermement. Autant je peux comprendre qu'au moment où le mineur se présente à la frontière, il soit utile de procéder, pendant un laps de temps de toute façon bref pouvant aller de quelques heures à quelques jours, à un premier examen d'orientation et d'identification de ses besoins et des nécessités prioritaires auxquelles il faut faire face, autant je ne comprends pas qu'on persiste à soutenir que l'enfermement soit la seule solution pour résoudre ce genre de problème au moment où il se pose.

Je crois donc que vous devriez adopter cet amendement parce que l'enfermement en centre fermé n'est vraiment pas et ne pourra jamais être une solution, en particulier pour des mineurs étrangers, accompagnés ou pas. C'est donc là un compromis qui, je le disais,

ne reprend pas un point important à mes yeux de la proposition de loi que j'ai déposée. Mais il m'a l'air meilleur que le plus récent compromis présenté par la majorité sur les questions d'accueil temporaire de réfugiés provenant, par exemple, de pays en guerre, compromis qui m'apparaît, lui, totalement contre-productif, puisqu'il ne s'agit pas d'une procédure d'accueil temporaire de demandeurs d'asile mais plutôt d'une procédure permettant d'en exclure le maximum du bénéfice de la Convention de Genève.

01.08 Fred Erdman (SP.A): Monsieur Decroly, en tant que président de la commission, j'aimerais vous interrompre, si vous le permettez. Je peux comprendre votre souci, qui est aussi le nôtre, de trouver une solution adéquate à l'égard des mineurs concernés. Vous-même, vous concédez que cette solution s'impose dans un premier temps, de manière brève, pour vérification, éventuellement pour identification, par une approche purement pragmatique. Si l'accueil qui est à la charge des Communautés n'est pas organisé de manière adéquate et si les tuteurs qui devront maintenant prendre en charge le mineur en toute indépendance et veiller tant à sa personne, qu'à son éducation ou son bien-être, ils devront s'adresser à ces mêmes Communautés pour les forcer à organiser cet accueil, vous serez d'accord avec moi que c'est là le nœud du problème, qu'il n'est pas dans la construction complexe de notre pays au niveau fédéral mais qu'il se trouve au niveau communautaire.

Effectivement, dès lors que les tuteurs ont pris la charge du mineur, sont désignés par le service indépendant et agissent dans une indépendance totale garantie par les textes de loi, ils devront forcer les Communautés à organiser un accueil responsable, adéquat et dans le cadre des principes que vous venez de souligner. Dans ce contexte, la responsabilité que j'ai déjà soulignée à plusieurs reprises ne se trouve pas au fédéral. Le fédéral avait comme obligation d'organiser une tutelle et cette tutelle devra en quelque sorte être relayée vers l'accueil à organiser par les Communautés.

01.09 Vincent Decroly (indépendant): Monsieur le président de la commission de la Justice, j'entends bien ce que vous dites. C'est d'ailleurs ce qui agite le landerneau politique depuis certainement cinq ou six ans. Déjà à l'époque du ministère de M. Vande Lanotte, ce genre de question se posait à peu près dans les mêmes termes.

Sans pouvoir, ni vouloir entrer ici dans un débat de droit constitutionnel sur la limite et la portée des compétences des uns et des autres – car il y a manifestement une espèce d'imbrication extrêmement difficile à départager selon les références juridiques que l'on choisit –, je ne peux que constater que, du point de vue du mineur étranger, accompagné ou pas, à qui l'on ne propose comme solution d'accueil que l'enfermement, ce genre de question juridique et d'organisation institutionnelle n'a pas lieu, dans un Etat de droit, de se poser pendant plusieurs mois. Or, cela fait maintenant huit ou neuf ans de tergiversations, d'allées et venues, y compris dans une situation où les majorités qui animent le pouvoir fédéral et les Communautés – citées comme coresponsables – sont quasi identiques.

Si ces majorités n'étaient pas les mêmes, on pourrait éventuellement incriminer des réflexes partisans et une certaine mauvaise foi, toute politicienne, pour expliquer la persistance de problèmes. Mais ici, on

01.08 Fred Erdman (SP.A): Ik begrijp uw streven om een gepaste oplossing voor de minderjarigen aan te reiken, maar ik herinner er u aan dat de opvang van minderjarigen tot de bevoegdheden van de Gemeenschappen behoort en dat de voogden die de minderjarigen zullen begeleiden zich tot de Gemeenschappen zullen moeten wenden om een betere opvangregeling af te dwingen.

Het was de verantwoordelijkheid van de federale overheid om een voogdijregeling in te stellen; het komt de Gemeenschappen toe de opvang te regelen.

01.09 Vincent Decroly (onafhankelijke): Uit het oogpunt van de minderjarige vreemdelingen aan wie als enige vorm van opvang een opsluiting wordt aangeboden, mogen die institutionele problemen ten hoogste enkele maanden aanslepen. De diverse bevoegdheidsniveaus schuiven nu al acht of negen jaar lang de verantwoordelijkheid op elkaar af, ook al zijn de meerderheden er uit dezelfde partijen samengesteld.

Hoewel het een slordige, frustrerende en voor wat de mogelijkheid tot opsluiting betreft volstrekt ontoereikende poging is, betekent een compromis als dit een stap in de richting van de uitvoering van het programma dat ik geacht wordt te verdedigen. Ik

se trouve devant les mêmes majorités et donc, sur le plan politique, devant des femmes et des hommes qui partagent les mêmes convictions.

On ne peut continuer encore longtemps à défaire, au niveau des Communautés, ce qui est fait au niveau fédéral ou vice versa, alors que c'est la même majorité, dite arc-en-ciel, qui se trouve à ces deux niveaux de pouvoir.

Selon moi, disais-je, un certain nombre de compromis récents n'en sont pas au regard du programme sur lequel j'ai été élu. Par contre, un compromis comme celui-ci, même s'il ne résout pas tous les problèmes – et notre échange de vues vient encore de le démontrer – représente un pas, même s'il est malheureusement bâclé. Il est peut-être un peu modeste en ce qui concerne certaines garanties et est largement insatisfaisant du point de vue du flou qui persiste en matière de faculté d'enfermement. Cependant, même s'il est modeste, peut-être frustrant et certes limité, ce compromis constitue un pas dans la direction du programme qu'il m'a été assigné de défendre. C'est la raison pour laquelle je voterai ce segment du projet de loi-programme.

01.10 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de programmawet met betrekking tot de Federale Overheidsdienst Justitie heeft niet veel om het lijf en geeft dan ook niet veel zuurstof aan Justitie. Wanneer sommigen de programmawet hebben gekwalificeerd als een zuurstofwet, dan zal dit zeker niet de zuurstof zijn die Justitie hoogdringend nodig heeft. Nochtans, als men de programmawet inderdaad gebruikt om allerlei dringende zaken te regelen, was het nu misschien het moment geweest om van deze programmawet gebruik te maken om dringend een aantal wetgevende initiatieven te nemen die belangrijke maatschappelijke problemen zouden helpen oplossen. Ook daarvan heeft men echter geen gebruik gemaakt en dat is bijzonder jammer.

Ik wil eerst een paar woorden zeggen over wat er dan wel in de programmawet staat. Onze goede collega Schauvliege heeft heel duidelijk en precies de problematiek geschetst die is ontstaan naar aanleiding van de artikelen met betrekking tot de verplichte verzoeningspoging inzake huuraangelegenheden en de voogdijregeling voor niet-begeleide minderjarige vreemdelingen.

Ik wil met volle kracht ondersteunen wat collega Schauvliege heeft gezegd en ik wil toch nog even in het midden brengen, collega's, dat de verplichte verzoeningspoging inzake huur geen enkele meerwaarde biedt in de procedure die betrekking heeft op mensen die via de vrederechter een snelle oplossing willen vinden voor het huurgeschil waarmee ze worden geconfronteerd. Het is alleen een procedureverzwaring, een bijkomende complicatie die mensen alleen maar op kosten zal jagen. Ook al is het zo dat de vormvereisten tot het minimum zijn herleid, zullen velen immers een beroep op een raadsman doen en die raadsman zal daarvoor moeten worden vergoed. Wat men in deze procedure doet, is een verplichte bijkomende procedurefase invoegen die uiteindelijk tot niets zal dienen in vergelijking met de situatie zoals ze op dit ogenblik is. Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de situatie zoals ze op dit ogenblik is, is de volgende. Op de inleidingszitting is de vrederechter zonder enig probleem, wanneer hij daartoe de

zal dus voor deze artikelen stemmen.

01.10 Tony Van Parys (CD&V): La loi-programme, secteur Justice, ne représente pas grand-chose et n'apporte certainement pas au département de la justice le ballon d'oxygène qui lui est nécessaire.

La tentative de conciliation obligatoire dans les litiges en matière de loyer n'offre aucune plus-value. Au contraire, cette mesure alourdit la procédure et augmentera les coûts à charge du justiciable. A l'heure actuelle, le juge de paix peut tenter d'obtenir un accord entre les parties lors de l'audience initiale. La présente initiative s'inscrit dans le cadre de la thérapie occupationnelle qui constitue le menu des travaux de la commission de la Justice depuis quelque temps.

Il convient certes de prévoir une phase de conciliation, mais elle doit toutefois être fondée sur une philosophie de médiation. La loi-programme repose sur une philosophie double. D'où nos amendements.

nodige diligentie tentoonspreidt, in staat de partijen uit te nodigen om tot een overeenkomst te komen betreffende het geschil. Op die manier is die verplichte verzoeningspoging helemaal niet nodig en absoluut overbodig. Dat doet mij toch wel een beetje steigeren ten aanzien van degenen die hier uiteenzettingen hebben gehouden alsof dit een toegevoegde waarde zou zijn voor de partijen die met een huurgeschil worden geconfronteerd, laat staan voor degenen die niet in staat zouden zijn bepaalde betalingen van huurgeld of achterstallig huurgeld te verrichten.

Alle middelen zijn aanwezig om die mensen aan de hand van de huidige procedure bij te staan, afbetalingsfaciliteiten te bezorgen, en zo meer. Dat kan op dit ogenblik allemaal. Wat u nu voorstelt, mijnheer de minister, en wat de meerderheid ondertussen in de commissie heeft goedgekeurd, is compleet overbodig, compleet zinloos. Het compliceert de problematiek alleen maar en zal mensen opnieuw op kosten jagen. Ik vind dat men hier een initiatief heeft genomen dat alleen goed is om ons een beetje bezig te houden, zoals wij trouwens de jongste tijd al heel veel dingen besproken hebben in de commissie voor de Justitie die veeleer bezigheidstherapie leken dan degelijk, goed, grondig juridisch werk. De jongste activiteiten in de commissie voor de Justitie waren ofwel wachten tot de meerderheid in aantal was, ofwel zaken bespreken die niet klaar waren, die onvoldoende voorbereid waren en die zo tot geen enkel resultaat aanleiding konden geven. Het is jammer, want al die kostbare tijd hadden wij nuttig kunnen gebruiken voor grondig werk.

Ik wil trouwens verder ingaan op die verzoeningsprocedure voor de vrederechter. Ik heb het in de commissie ook al gezegd. Het is natuurlijk zinvol een verzoeningsfase, een element verzoening, in de procedure in te lassen. Zonder enige twijfel. Maar dan moet dat gebeuren vanuit een totaal andere filosofie dan die welke hier in zit: eerst een verplichte verzoening en dan beginnen aan de procedure ten gronde. Nee, de verzoeningsprocedure en de hele filosofie van de "mediation", de bemiddeling zoals die intussen in Antwerpen inderdaad door de korpsversten gehanteerd wordt, heeft precies zin indien zij de enige fase van de procedure is. Die moet dan ook aanleiding geven tot hetzij een overeenkomst tussen de partijen, hetzij – wat mij betreft – een regeling die door de vrederechter in kwestie aangereikt wordt aan de partijen, die de partijen aanvaarden. De eventueel duidelijk onwillige partij krijgt dan een regeling opgelegd in het belang van iedereen, in het belang van de gemeenschap.

Dat is de filosofie die wij eigenlijk zouden moeten hanteren, en niet de dubbele procedure zoals die in dit hoofdstuk van de programmawet terug te vinden is. Daarom hebben wij ook een aantal amendementen in die zin ingediend. Immers, wij zijn er absoluut van overtuigd dat men voor die regeling moet vertrekken vanuit die filosofie.

01.11 Hugo Coveliers (VLD): Mijnheer Van Parys, ik weet niet of ik u goed begrepen heb. Bedoelt u dat in het systeem van de "mediation", de bemiddeling, de partijen op voorhand moeten verklaren dat zij uiteindelijk akkoord zullen gaan met het voorstel dat door de bemiddelaar gedaan wordt? Zonder enige mogelijkheid tot verhaal? Of niet?

01.11 Hugo Coveliers (VLD): Qu'entendez-vous par "médiation"? Si je vous comprends bien, les parties devraient adhérer d'avance à la proposition d'un médiateur, sans

aucun recours possible?

01.12 Tony Van Parys (CD&V): De regeling die ik voor ogen heb – en laten wij ons nu even beperken tot de bevoegdheid van de vrederechter – kunnen wij ook uitbreiden.

01.13 Hugo Coveliers (VLD): Precies, ik dacht aan dat voorstel...

01.14 Tony Van Parys (CD&V): In de procedure die wij op het oog hebben – de nieuwe visie, of eigenlijk de oorspronkelijke visie waarbij de vrederechter als verzoeningsrechter optreedt in geschillen inzake samenlevingsproblemen – lijkt het mij interessant dat de vrederechter de mogelijkheid zou hebben, in een eerste geval, ten aanzien van de afwezige partij een regeling voor te stellen, waar uiteraard een verhaalmogelijkheid moet tegenover staan.

Hugo Coveliers (VLD): Dat is geen bemiddeling, als er iemand afwezig is.

01.15 Tony Van Parys (CD & V): Het tweede geval is wanneer de partijen aanwezig zijn, maar een onder hen duidelijk onwillig is om een quasi evidente regeling te aanvaarden, dan moet de vrederechter de mogelijkheid hebben om deze regeling, bij wijze van uitspraak of beschikking, op te leggen als oplossing van het geschil. Uiteraard moet de mogelijkheid tot verhaal bestaan, maar de onwillige partij beschikt niet over de mogelijkheid om de procedure te misbruiken om tijd te winnen.

Volgens mij moet er een uitvoerbare beschikking mogelijk worden gemaakt, zelfs wanneer een van de partijen het er niet mee eens is. Dat zou vooral zo moeten zijn ten aanzien van degene die duidelijk onwillig is, die een bijna evidente oplossing van het geschil in de weg staat.

Dat zou een interessante visie zijn die weliswaar wat Angelsaksisch klinkt, maar die bijvoorbeeld in deze problematiek wel zinnig zou zijn. Er bestaat wel de verplichte verzoeningspoging, maar betrokkenen verschijnen of verschijnen niet. Het is een maat voor niets en het leidt alleen maar tot tijdverlies en uitstel.

01.16 Hugo Coveliers (VLD): Blijft dan proces-economisch gezien nog steeds de tweede stap bestaan, met name de mogelijkheid om in beroep te gaan?

01.17 Tony Van Parys (CD&V): De procedure om in beroep te gaan iof om verhaal aan te tekenen is onvermijdelijk. Dat zijn elementaire rechten.

Er komt wel een uitvoerbare beschikking. Wanneer men geen verhaal aantekent, dan kan men deze regeling uitvoeren ten aanzien van betrokken partijen.

01.18 Fred Erdman (SP.A): Mijnheer Van Parys, waarschijnlijk hebben wij hierover te snel gedebatteerd.

Het voorstel dat u formuleert bestaat in feite al in arbeidszaken. Inderdaad, daar is de verplichte verzoening nog altijd ingeschreven

01.14 Tony Van Parys (CD&V): Nous souhaitons que le juge de paix puisse imposer un règlement à une partie absente ou à une partie présente mais récalcitrante.

01.15 Tony Van Parys (CD & V): Bien entendu, il doit toujours exister une possibilité de recours. L'objectif est que la partie récalcitrante ne puisse abuser de la procédure pour gagner du temps. Cette solution est préconisée dans le droit anglo-saxon, mais elle est très intéressante dans la problématique qui nous occupe. Il existe donc une décision exécutoire, contre laquelle il est évidemment possible d'interjeter appel.

01.16 Hugo Coveliers (VLD): Il reste donc une possibilité d'appel.

01.17 Tony Van Parys (CD&V): Assurément, mais la décision est exécutoire.

01.18 Fred Erdman (SP.A): Ce que propose M. Van Parys existe dans le cadre des litiges qui relèvent du droit travail, mais ne produit guère de résultats.

in het wetboek, al weten wij dat het slechts gaat om een formaliteit zonder inhoud.

Waarom? En op dat vlak vergist u zich volgens mij fundamenteel. Een geschil of een discussie begint niet in het ijl, maar daar gaan voorbereidende contacten aan vooraf. Laten wij meer specifiek de geschillen tussen eigenaar en huurder beschouwen. Om te beginnen werden er zeker al aanmaningen en brieven verzonden en misschien trad er al een raadsman op voor een van de partijen. Er werd dus al getracht om een oplossing te vinden, maar zonder succes. Alsdan gaat men over tot het voeren van een proces. Welnu, of het nu gaat om een inwillige procedure of een procedure ten gronde, toch verschijnen betrokken partijen reeds met een vooringenomen stelling. Al het voorbereidend werk is gebeurd. Indien de vrederechter in die fase moet beslissen, dan doet hij een uitspraak en dan is dat precies dezelfde situatie als degene die wij thans meemaken in de arbeidsrechtbanken, met name dat er geen verzoening mogelijk is, aangezien alles reeds werd geprobeerd in die zin. Dan moet er dus een uitspraak volgen, maar wil de rechter een uitspraak doen, dan moet hij de partijen horen, anders bevindt hij zich in een situatie waarbij hij een uitspraak doet zonder partijen te horen.

Ik ben van mening dat de idee die u vooropstelt eigenlijk al faalde in de procedure die wij thans kennen voor de arbeidsrechtbank.

Wat men hier beoogt, is de verplichte verzoening. Gedurende jaren waren de vredegerichten de plaats waar men trachtte tot verzoening te komen. Ik was gedurende twintig jaar plaatsvervangend vrederechter en het behoort tot zijn taak om de verzoeningen voor te zitten. Wel twintig tot vijfentwintig aanvragen tot verzoening moeten dan worden behandeld. Dat gebeurt niet-formalistisch; er is een brief, een bezoek aan de griffie, enzovoort. In sommige gevallen boekt men resultaten, in andere niet. Wat men hier beoogt is om dit opnieuw te activeren nadat het in feite was stilgevallen, door een verplichting in te bouwen.

Zal dat lukken? Dat durf ik niet te verzekeren. Ik denk dat de andere formule die u voorstelt, proces-economisch veel gevaarlijker is, omdat die snel in een gewone formaliteit zal vervallen.

01.19 Tony Van Parys (CD&V): Proces-economisch is deze regeling hoe dan ook de slechts mogelijke. Zelfs als men de partijen oproept, in hoeveel gevallen zal er dan een mogelijkheid zijn tot verzoening? U zegt zelf dat er voorafgaande maatregelen zijn geweest. Men heeft aangemaand, men heeft uitgenodigd en men heeft afbetalingsvoorstellen gedaan, maar het heeft allemaal niet geholpen. Waarom voorzien in zo'n fase, terwijl de procedure ten gronde op dit ogenblik de vrederechters – die daarvoor diligent zijn – de mogelijkheid biedt op de inleidingszitting vast te stellen dat er drie maanden achterstallige huur is, te vragen wat het inkomen van de aangeklaagde is, wat zijn verplichtingen zijn enzovoort. Hij kan hem voorstellen de huur over een termijn van tien maanden af te betalen en daarmee is de zaak geregeld. Deze verzoening – deze regeling van het geschil – kan men perfect doen op de inleidingszitting, zoals het in vele gevallen ook gebeurt. Waarom moet er nog een voorafgaande fase komen?

L'histoire d'un différend, lorsque ce dernier est soumis au juge de paix, est en effet déjà longue. Les parties ont déjà eu de nombreux contacts, sans avoir pu trouver de solution. Le procès constitue donc la seule issue. Les parties ont défini leurs positions. Le juge de paix sera également confronté à ce type de situation. Il devra rendre un jugement car la conciliation n'est plus possible, et devra donc entendre les parties. La procédure que propose M. Van Parys est inapplicable. Il arrivait jadis que les procédures de conciliation devant le juge de paix débouchent sur de bons résultats. Nous essayons de réactiver ce type de procédure, qui me paraît favorable du point de vue de l'économie du procès.

01.19 Tony Van Parys (CD&V): Le système proposé est le moins favorable en termes d'usage économique du procès. Pourquoi cette phase est-elle nécessaire, si le juge de paix peut régler le litige à l'audience d'introduction? Dans ma proposition, ces deux phases s'emboîtent. Il y a conciliation ou ordonnance.

La proposition tendant à permettre l'utilisation des véhicules saisis est éblouissante et formidable, même si elle ne représente pas vraiment grand-chose dans la lutte contre le crime organisé. Pourquoi seule la

In hetgeen ik voorstel, is het precies de bedoeling om de twee fasen met elkaar te verzoenen. Men nodigt de partijen uit met het oog op een minnelijke regeling. Komt die er, dan is er een uitvoerbaar akkoord. Komt die er niet, dan kan de vrederechter beslissen een uitspraak te doen op basis van de gegevens van het dossier, uiteraard nadat de vrederechter de partijen heeft gehoord. Als er een beschikking komt, is het evident dat daartegen beroep moet mogelijk zijn. Proces-economisch verliest men daar eigenlijk niets mee. Het is het combineren van het ene en het andere. Het is een andere visie op de procedure ten gronde van de vrederechter, als ik het vanuit uw invalshoek zou willen bekijken. Ik meen dat het nuttig zou zijn om een model in die zin uit te werken. Ik ben bereid om in die zin een voorstel te formuleren, dat we waarschijnlijk in een volgende legislatuur zullen moeten bekijken.

De nieuwe regeling is eigenlijk voor niemand nuttig. Wie van oordeel is dat de nieuwe regeling de mensen die in moeilijkheden zijn, ten goede zou komen, wijs ik erop dat het alleen opnieuw tot tijdverlies en kosten aanleiding zal geven.

Ik moest even glimlachen met de regeling – die in de programmawet is uitgewerkt – waardoor politiemensen in de toekomst zouden kunnen gebruikmaken van in beslag genomen voertuigen. Zou dat het grote, nieuwe instrument zijn in de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit? Met alle respect, ik vind dat een leuk voorstelletje. Het is plezierig en het verkoopt goed. De minister had het ook al verkocht voordat het in de commissie werd besproken. Het was waarschijnlijk alleen daarvoor dienstig. Eigenlijk is dat een beetje typerend voor de huidige politiek en justitie. Het gaat om een laagje vernis, dat glittert en een beetje glanst, dat beetje lak op de auto, waardoor men de indruk krijgt dat er toch iets gebeurt. Helaas, bij de eerste vorst springt dat laagje vernis en ziet men eigenlijk dat ten gronde niet veel met het voorstel is aan te vangen. Het is een typisch initiatief van Marc Verwilghen. De politie scheurt met schitterende, snelle wagens over de autosnelweg en pakt de georganiseerde criminaliteit aan, tot aan de grens natuurlijk. Immers over de grens kan zij niet meer optreden, want dat is nog niet volledig geregeld.

Het is een leuk voorstel, het weze de minister van Justitie gegund, en wij hebben daar ook geen fundamentele opmerkingen op gemaakt. Alleen vragen wij ons af: waarom komt alleen de federale politie hiervoor in aanmerking?

01.20 Hugo Coveliers (VLD): (...) staat dat de politie die de wagen in beslag neemt ermee niet mag rijden. Ik heb dus aan de minister gesuggereerd om in de toekomst een akkoord te zoeken tussen Antwerpen en Gent. De wagens die in beslag worden genomen door de lokale politie in Gent, kunnen dan door de Antwerpse gebruikt worden en omgekeerd.

01.21 Tony Van Parys (CD&V): Ik ga akkoord om daar onmiddellijk op in te gaan. Het volstaat dat u het amendement schrijft, mijnheer Coveliers, en ik onderteken het.

01.22 Hugo Coveliers (VLD): Wij moeten wel eerst een akkoord hebben tussen Antwerpen en Gent.

police fédérale peut-elle recourir à cette mesure?

01.20 Hugo Coveliers (VLD): Le corps qui saisit le véhicule ne peut l'utiliser. C'est la raison pour laquelle j'ai proposé une collaboration entre les corps de police de Gand et d'Anvers.

01.21 Tony Van Parys (CD&V): M. Coveliers, vous pouvez déposer un amendement en ce sens.

01.23 Tony Van Parys (CD&V): Geen enkel probleem, met veel plezier, maar ook de mensen van het parket hebben natuurlijk de behoefte aan snelle en goed uitgeruste voertuigen om hun werk te doen, waarom dan alleen de federale politie? Klaarblijkelijk is het ook hier zo dat de politie primeert op het openbaar ministerie.

01.24 Hugo Coveliërs (VLD): Het parket-generaal toch ook?

01.25 Tony Van Parys (CD&V): Het parket-generaal, voor zover dat blijft bestaan natuurlijk, want dat is een discussie die we zullen moeten voeren vanaf 14 januari. Ik stel vast dat de voorzitter van de VLD-fractie de grote pleitbezorger is van het parket-generaal. Met veel plezier, ik heb ook heel veel sympathie voor het parket-generaal maar ik vrees dat we de parketten meer armslag zullen moeten geven, maar dan binnen een andere organisatie dan de huidige. Ik denk dat we daar niet zo ver van elkaar zitten inzake opinie en visie. Dat gaan we dan na nieuwjaar bekijken, daarvoor zal waarschijnlijk nog wel wat tijd zijn als de omstandigheden dit toelaten.

Ik kom terug op het gebruik van de voertuigen die in beslag zijn genomen door de politie, als hét instrument in de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit. Wij hebben een amendement ingediend waarbij we zeggen dat er andere instrumenten zijn in de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit die belangrijker en veel efficiënter zijn. Daarom hebben wij, bij wijze van amendement op de programmawet, het wetsvoorstel met betrekking tot de spijtoptanten opnieuw ingediend. Collega Giet zal mij niet tegenspreken, dit zou een heel belangrijk initiatief zijn als men de georganiseerde criminaliteit met overtuiging zou willen aanpakken. Het is een nieuwe uitnodiging aan het Parlement om te doen wat van ons wordt verwacht.

In de programmawet Justitie staat dan nog zo'n voorstelletje. Een revolutionair nieuw voorstel wordt gelanceerd. Het Belgisch Staatsblad zal nu alleen nog maar op internet verschijnen. Het is natuurlijk een goede zaak dat het Belgisch Staatsblad mee evolueert met zijn tijd en ik geef toe dat dit in het verleden niet altijd zo is geweest. Er zit echter een asociaal element in dit voorstel, in dit element van de programmawet, omdat heel veel mensen om diverse redenen niet in staat zijn om internet te kunnen gebruiken en op die manier gehinderd zullen zijn in hun recht om het Belgisch Staatsblad te consulteren.

Ik geloof dat wij daarom toch wel wat bezwaren moeten aantekenen ten opzichte van de exclusiviteit van de publicatie van het Belgisch Staatsblad op het internet. Het is trouwens heel terecht dat vanuit de PS-fractie op een bepaald ogenblik de vraag werd gesteld of die aansluiting op het Internet voldoende ver was gevorderd, zodanig dat in alle bibliotheken de burgers die publicatie zouden kunnen consulteren. Ik geloof dat dit niet het geval is. Ik denk ook dat het een goed en leuk initiatief is, maar ik blijf erbij dat dit voor sommige mensen een hinderpaal is om wetten en besluiten te kunnen consulteren.

Ik wil trouwens nogmaals herhalen dat men de nodige initiatieven zal moeten nemen voor de beveiliging van die vorm van publicaties. U

01.25 Tony Van Parys (CD&V): Pourquoi seule la police, à l'exclusion des parquets, peut-elle utiliser ces véhicules?

Notre groupe a déposé un amendement portant sur l'utilisation d'autres instruments en vue de combattre la criminalité organisée. Comment compte-t-on s'attaquer à ce fléau?

La loi-programme contient également la disposition selon laquelle le *Moniteur belge* sera dorénavant publié uniquement sur Internet. En soi, c'est une bonne chose que le *Moniteur* évolue avec son temps mais cette proposition comporte un aspect asocial.

Pour des raisons diverses, maintes personnes n'ont pas accès à Internet. C'est pourquoi nous avons des objections à l'encontre de cette mesure. Le *Moniteur belge* pourra-t-il être consulté dans toutes les bibliothèques?

Il est par ailleurs impératif que la version électronique du *Moniteur* soit sous haute protection. Des pirates s'introduisant sur le site du *Moniteur* pourraient semer une certaine confusion parmi les citoyens. Du reste, la base légale sur laquelle repose la publication exclusive du *Moniteur* sur Internet n'a été élaborée qu'au tout dernier moment.

La majorité n'a pas saisi l'occasion de régler une série de problèmes sérieux qui requièrent un traitement urgent, tels que la prolifération des PV qui résulte de

weet dat er op de markt handige jongens zijn die graag, als hobby of werkelijk met bepaalde intenties, inbreken in allerlei sites en dat zij dat ook wel eens zouden kunnen doen op de site van het Belgisch Staatsblad, met alle mogelijke gevolgen, waardoor mensen in verwarring zouden kunnen worden gebracht ten aanzien van wat op het internet verschijnt inzake het Belgisch Staatsblad. Ik geloof dat die beveiliging een absolute noodzakelijkheid is om dat initiatief tot een goed einde te brengen. Ik vrees dat men tegen 1 januari 2003 – en dat is heel kortbij – niet in staat zal zijn om die beveiliging te verzekeren.

Er werd trouwens pas in allerlaatste instantie een initiatief genomen om een wettelijke basis te geven aan de publicatie van het Staatsblad op het internet bij exclusiviteit. Naar aanleiding van een mondelinge vraag had ik de minister nog gevraagd of dat wel kon zonder wettelijke bepalingen. In zijn antwoord had hij toen gezegd dat dit eigenlijk geen probleem vormde. Er wordt nu wel een wettelijke basis gegeven, maar ik denk dat men ook alle initiatieven zal moeten nemen ter beveiliging van die publicaties.

Dat is wat in de programmawet met betrekking tot Justitie is ingeschreven. Ik geloof dat men hier eigenlijk ook de kans heeft gemist om, bij wijze van urgentie, een aantal problemen te regelen die absoluut en dringend geregeld moeten worden. Ik denk bijvoorbeeld aan de noodkreet die vorig weekend klonk vanwege de procureur des Konings van Antwerpen, die, naar aanleiding van de discussie over de onbemande camera's, meedeelde dat dit een dermate toevloed aan processen-verbaal tot gevolg zou hebben dat het parket in Antwerpen dat onmogelijk zou kunnen verwerken. Er was sprake van 600.000 of 700.000 processen-verbaal per jaar voor Antwerpen alleen. Ik geloof dat dit een belangrijke noodkreet is geweest, waaraan op een of andere wijze een gevolg gegeven moet worden. Want het heeft natuurlijk geen zin van hier in het kader van een zogenaamd verkeersveiligheidsbeleid de onbemande camera's te promoten als wij duidelijk weten dat men daaraan op het niveau van de parketten onmogelijk gevolg kan geven.

Al investeerde men er nog honderden mensen meer in, het is een hopeloze zaak. Het is alleen maar windowdressing ten opzichte van de burgers, die dan geloven dat er inderdaad een grotere pakkans is. Binnen de kortste keren weet men natuurlijk dat die camera's foto's maken die alleen kunnen dienen voor één of ander archief en helemaal niet om te bewijzen dat men een verkeersovertreding heeft begaan. Dan was het logisch geweest dat men bijvoorbeeld in een programmawet – daar men daar toch alles in stopt – voorziet dat dit bij hoogdringendheid omwille van verkeersveiligheidsproblemen op een administratieve manier kan worden afgehandeld, buiten de parketten om. Dit zou een heel redelijke motivatie zijn om in een programmawet een aantal zaken te regelen. We zijn aan het einde van deze regeerperiode. Het moet dus eigenlijk nu gebeuren, want anders gebeurt het niet meer.

Onze goede collega Jos Ansoms heeft trouwens in die zin een wetsvoorstel uitgewerkt. Dat is reeds vele jaren geleden ingediend. Wat stellen we echter vast? Naar aanleiding van de nieuwe verkeerswet verwerpt men het voorstel Ansoms, dat bij wijze van amendement was ingediend. De meerderheid aanvaardt dit voorstel niet en zegt ergens bezig te zijn met een of ander wetsontwerp dat dit

l'utilisation de caméras fonctionnant en l'absence d'agents qualifiés. Le parquet est incapable de faire face au surcroît de travail généré par ces PV.

Il aurait été logique de prévoir dans cette loi-programme le traitement administratif de telles infractions à l'extérieur des parquets. A défaut, une telle mesure ne passera plus le cap de la Chambre et du Sénat au cours de cette législature. C'est la raison pour laquelle nous sommes allés rechercher la proposition de loi de M. Ansoms qui prévoyait un tel traitement et nous l'avons déposée sous la forme d'un amendement.

D'autres questions appellent d'urgence une solution. Hier, le ministre de l'Intérieur a déclaré que la loi sur les milices privées s'appliquait bel et bien aux patrouilles civiles observant la criminalité frontalière, mais pas aux patrouilles de la LAE. Aux termes de la circulaire du 9 avril 1998, les patrouilles civiles qui se substituent aux services de police pour constater ou rechercher des délits enfreignent la loi sur les milices privées. Le ministre déclare à présent que les patrouilles civiles emmenées par Abou Jahjah ne ressortissent pas à cette circulaire.

moet regelen. Collega's, u weet maar al te goed dat wetsontwerpen die op dit ogenblik nog niet door de Ministerraad zijn goedgekeurd onmogelijk nog tijdens deze regeerperiode in Kamer en Senaat kunnen geraken en dus onmogelijk hun uitwerking kunnen krijgen. Het is daarom bijzonder jammer dat men zich bezighoudt met de internetpublicatie van het Belgisch Staatsblad en met het ter beschikking stellen van gestolen voertuigen aan politiemensen in plaats van met belangrijke, fundamentele problemen die een dringende oplossing vergen en waarvoor wettelijke teksten voorhanden zijn. Het wetsvoorstel Ansoms bestaat. Het is klaar. Men heeft het maar over te nemen. Waarom doet men dit niet? Wij vragen dus hier in het kader van de amendering om daarop in te gaan en dit niet te verwerpen. Het is absoluut noodzakelijk dat we omwille van de verkeersveiligheid de pakkans vergroten. Dat betekent dat we het parket moeten ontlasten van deze materie, die perfect administratief kan worden afgehandeld.

Er zijn vele andere zaken die schreeuwen om een oplossing die er niet komt. Er is zelfs niet altijd een nieuwe wetgeving voor nodig. Men moet eigenlijk alleen maar de wet toepassen. Ik blijf in Antwerpen en ik verwijs nog even naar de problemen van de laatste weken daar. Het is toch schrijnend. Gisteren heeft de minister van Binnenlandse Zaken het voor mekaar gekregen te zeggen dat de wet op de privé-milities wel van toepassing is op de burgerwachten, die destijds werden georganiseerd in het kader van de bestrijding van de grenscriminaliteit, maar niet op de burgerpatrouilles die door het AEL worden georganiseerd. Stel u voor. We hebben een omzendbrief teruggevonden waarin de toenmalige minister van Binnenlandse Zaken, de heer Vande Lanotte, naar aanleiding van de burgerwachten in Dadizele en Poperinge stelt dat de wet op de privé-milities zo moet worden geïnterpreteerd dat het in strijd is met artikel 1 van de wet op de privé-milities wanneer burgers zich in de plaats stellen van politiemensen om misdrijven vast te stellen en op te sporen.

Men had gezegd dat burgerwachten die in de plaats van de politie vaststellingen doen van misdrijven en daden stellen die gaan in de richting van het opsporen verboden zijn en in strijd met de wet op de privé-milities. Dat staat in de rondzendbrief van 9 april 1998 van de toenmalig vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken Vande Lanotte. Daarover ondervraagd zegt de huidige minister van Binnenlandse Zaken dat deze rondzendbrief niet van toepassing is op de burgerpatrouilles van Abou Jahjah. De rondzendbrief had alleen te maken met de burgerwacht. Mijnheer de minister, u zult hierover uw collega van Binnenlandse Zaken eens moeten contacteren. De rondzendbrief van de minister van Binnenlandse Zaken stelt dat daden van burgers die in de plaats treden van de politie en zelf misdrijven opsporen of vaststellen in strijd zijn met de wet op de privé-milities. Dergelijke daden kunnen niet en burgerwachten....

01.26 Hugo Coveliers (VLD): Mijnheer Van Parys, dat is de stelling van het Antwerps stadsbestuur die bij monde van de schepen voor Veiligheid werd naar voren gebracht. Probleem op dit ogenblik is dat de groep rond deze heer zo tergend optreedt en er zo goed op inspeelt dat hij gebruikmaakt van een zekere schroom die de politiediensten hebben om jonge meisjes op te pakken. Hij brengt dames uit Sint-Niklaas naar Antwerpen om er pamfletten te laten

01.26 Hugo Coveliers (VLD): C'est aussi le point de vue des autorités communales d'Anvers. La LAE met habilement à profit la réticence au sein de la police à intercepter des jeunes filles et les recrute d'ailleurs en dehors de la

uitdelen. Naar mijn gevoel kan men hiertegen optreden omwille van de inhoud van het pamflet. Het is echter niet zo eenvoudig. Het is niet alleen het wetgevend arsenaal. Men moet er ook de toepassing bij bekijken.

01.27 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer Coveliers, u moet de rondzendbrief van Vande Lanotte lezen. Hij stelt dat de daden van burgers – om het even welke burger, van vreemde nationaliteit of van Belgische – die zich in de plaats stellen van politiediensten en daden stellen houdende het opsporen of het vaststellen van misdrijven, strijdig zijn met de wet op de privé-milities. Wat doen de burgerpatrouilles in Antwerpen? Ze controleren de politie om na te gaan of de politie de wet op het racisme niet overtreedt. Dit zijn daden die het vaststellen van misdrijven op het oog hebben. Het vaststellen van misdrijven of het stellen van daden die de opsporing van misdrijven op het oog hebben, zijn – volgens de rondzendbrief van Vande Lanotte – daden die in strijd zijn met artikel 1 van de wet op de privé-milities, dus verboden.

01.28 Hugo Coveliers (VLD): Men moet kunnen bewijzen dat 3 of 4 jonge mensen die op straat worden aangetroffen met een camera misdrijven willen vaststellen of opsporen. Dat is het probleem. Ze lopen maar wat rond. Dat is de reden waarom sommige politiepatrouilles verklaard hebben ze niet gezien te hebben. Daarom verdenk ik hen ervan dat ook helemaal niet te doen en een beetje blufpoker te spelen. Men moet daadwerkelijk kunnen vaststellen dat ze zich in de plaats stellen van de politie. Daar zit het probleem.

01.29 Tony Van Parys (CD&V): De rondzendbrief Vande Lanotte stelt cru en zonder meer dat de burgerwachten verboden zijn omdat het privé-milities zijn.

01.30 Hugo Coveliers (VLD): Mocht ik op dat ogenblik deel hebben uitgemaakt van de meerderheid zou ik daartegen geprotesteerd hebben.

01.31 Tony Van Parys (CD&V): De huidige minister van Binnenlandse Zaken stelt dat dit wel geldt voor de burgerwachten maar niet voor de burgerpatrouilles. We herinneren ons de vergadering van donderdag voor acht dagen waarin de minister met hoge toonaarden en in de stijl die eigen is aan de Franstalige retoriek verklaarde dat de wet moet en zal worden toegepast.

Er zou zelfs een uitzonderingswetgeving worden gecreëerd om deze feiten te kunnen bestrijden. Welnu, men heeft hier de kans om de wet toe te passen. Er is een heel concrete en duidelijke omzendbrief. De minister van Binnenlandse Zaken past die niet toe. Hij weigert die toe te passen, althans op basis van de reactie die hij daar gisteren op heeft gegeven.

Hiermee wil ik u nog maar eens zeggen: wij zijn hier bezig met allerlei soorten zaken, zoals bijvoorbeeld de verplichte verzoening. Dit zijn echter de problemen waar de mensen reëel en werkelijk mee bezig zijn. Ik zou de minister van Justitie heel uitdrukkelijk willen vragen om zijn collega uit te nodigen om precies in deze materie, de georganiseerde patrouilles, effectief de wet te laten toepassen. Laat

ville d'Anvers.

01.27 Tony Van Parys (CD&V): Les patrouilles de la LAE vérifient si les services de la police n'enfreignent pas la loi contre le racisme. Ils recherchent dès lors des délits.

01.28 Hugo Coveliers (VLD): Il est difficile de prouver que c'est bien l'objectif poursuivi.

01.29 Tony Van Parys (CD&V): Cette remarque ne valait -elle pas également pour les gardes civiles?

01.30 Hugo Coveliers (VLD): Si j'avais fait partie de la majorité en 1998, j'aurais protesté.

01.31 Tony Van Parys (CD&V): Le ministre Duquesne a même annoncé une législation d'exception, mais se refuse à appliquer la loi existante.

Nous avons également présenté un amendement portant sur le droit sanctionnel de la jeunesse. S'il n'est pas adopté, la question ne sera plus réglée sous ce gouvernement. Nous attendons toujours, en effet, les trois propositions de loi qui sont appelées à remplacer le droit sanctionnel de la jeunesse. La proposition de loi Erdman, qui prescrit une aggravation de la peine lorsqu'il est recouru à des mineurs pour commettre des faits

hem alles bevestigen wat in de omzendbrief staat die gericht is aan de burgemeesters en de gouverneurs. Er staat niets onheus in omtrent het uiten van meningen, de vrije meningsuiting of wat dan ook. Men zegt gewoon in die brief dat het niet kan dat mensen zich in de plaats van de politie stellen. Mijnheer de minister, burgerwachten zijn verboden. Zeg dan ook op basis van deze omzendbrief dat burgerpatrouilles verboden zijn. Dit zou dan tenminste een klare en duidelijke lijn zijn. Hierin onderscheidt u zich hopelijk van de minister van Binnenlandse Zaken, die met veel verbale poeha hier de indruk wekt dat hij zal doen wat iedereen van hem verwacht. In daden doet hij dit echter blijkbaar niet. Daartoe is hij niet in staat of krijgt hij niet de politieke mogelijkheden om dat te verwezenlijken.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, wij hebben in het kader van de amendering ook het jeugdsanctierecht terug op de tafel gelegd. Wij hebben dit gedaan omwille van het feit dat ook dit een heel dringende, wetgevende regeling is, die we nodig hebben in de strijd die we moeten voeren tegen een aantal vormen van criminaliteit. Kunnen wij het nu bij wijze van amendering behandelen, dan geloof ik dat we er nog in kunnen slagen om het probleem van de jeugdcriminaliteit in deze legislatuur aan te pakken zoals het hoort. Doen we dit nu niet, dan is dit element van het beleid verloren en heeft deze legislatuur tot niets gediend.

Trouwens, in het kernkabinet en in de Ministerraad was de erg afgezwakte regeling tot stand gekomen, waarbij men drie wetsontwerpen zou indienen als alternatief voor het jeugdsanctierecht. Die vormden echter helemaal geen alternatief. Ze waren helemaal in tegenstrijd met de regeling van het jeugdsanctierecht. Zelfs van deze drie ontwerpen hebben we tot op vandaag nog altijd niets gezien. Ik kijk in dit verband in de richting van de collega's van Agalev. Zij stonden heel sterk op die regeling. Van de drie ontwerpen, die zijn goedgekeurd in het kernkabinet en in de Ministerraad als reactie op delinquent gedrag van jongeren, is tot op vandaag geen enkel ontwerp ingediend. Ook in de programmawet vind ik daarvan helemaal niets terug. Er is alleen het wetsvoorstel van collega Erdman, dat op een van de aspecten van het probleem ingaat. Het heeft hier de hoogdringendheid gekregen. Tot op dit ogenblik is het echter nog steeds niet geagendeerd op de agenda van de Kamercommissie voor de Justitie. Het gaat over het wetsvoorstel dat bepaalt dat er een ernstige strafverzwaring is wanneer men op een georganiseerde wijze een beroep doet op minderjarigen om criminele feiten te plegen. Ik geloof dat dit een goed wetsvoorstel is. Zelfs dit is tot op dit ogenblik echter nog altijd niet besproken in deze Kamer, laat staan in de commissie voor de Justitie.

In het kader van de ganse problematiek van de jeugdzorg en de bestrijding van de jeugdcriminaliteit is deze legislatuur een verloren legislatuur geweest. Het is zelfs zo dat wat de groenen hieromtrent hebben voorgesteld en wat absoluut contraproductief was hier niet terecht komt. Er wordt zelfs geen wetsontwerp ingediend. Ik zeg u dus, collega's, dat we in deze programmawet toch wel met dingen bezig zijn die hier en daar weliswaar een pleister op een houten been kunnen zijn, maar die helemaal niet de samenlevingsproblemen aanpakken zoals we dit zouden willen.

Het is in deze omstandigheden dat de CD&V-fractie verschillende

criminels, a obtenu l'urgence mais n'a pas encore été inscrite à l'ordre du jour.

Sur le plan de la lutte contre la criminalité juvénile, le bilan de cette législature est nul.

Nos amendements sont une ultime tentative de conférer à la loi-programme une ombre d'utilité politique. Pourquoi ne pas y insérer, par exemple, le traitement administratif des amendes routières? Nous devons prendre nos responsabilités à l'égard des problèmes de société.

amendementen heeft ingediend. Wij nodigen u uit de bespreking te voeren, om precies op deze wijze dan toch nog van deze programmawet gebruik te maken, om er een nuttig politiek moment van te maken, een laatste moment om nog snel een aantal dingen aan te pakken. Het is inderdaad vijf voor twaalf in de legislatuur, ook ten aanzien van een aantal samenlevingsproblemen. Laten we hiervan gebruikmaken inzake de jeugdcriminaliteit, inzake de verkeersveiligheid en de verkeersproblematiek. Waarom zouden we nu niet bij wijze van amendement op de programmawet de administratieve afhandeling van verkeersboetes regelen, zodat de parketten ontlast worden, zodat de procureur des Konings van Antwerpen niet moet gaan zeggen dat 600.000, 700.000 processen verbaal niet behandeld kunnen worden en zullen blijven liggen. Laten wij de burgers niet de illusie geven dat op deze wijze de verkeersveiligheid en de pakkans vergroot wordt. Laten wij dit in de realiteit doen, met een administratieve afhandeling zodat mensen inderdaad wel geneigd zouden of zullen zijn om de verkeersreglementering en meer bepaald de regeling inzake verkeerssnelheid en inzake alcohol- en druggebruik achter het stuur te volgen.

Laten wij daar nu op een efficiënte wijze werk van maken. De voorstellen liggen klaar. Wij hebben amendementen ingediend. Men kan ze zo maar overnemen. Laten wij alstublieft onze verantwoordelijkheid opnemen ten aanzien van deze samenlevingsproblemen. Dit is de dringende en de dwingende oproep die de CD&V-fractie wil doen aan het Parlement.

Mijnheer de voorzitter, tot daar de enkele bedenkingen die ik wilde maken naar aanleiding van de bespreking van de programmawet met betrekking tot Justitie. Het is evident dat wij, wanneer de amendementen besproken worden, beschikbaar zijn voor nadere toelichting en informatie.

01.32 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik zal relatief kort zijn. Het debat dat we vanochtend hebben meegemaakt is immers het debat dat ook reeds voor een stuk aan de orde was in onze discussies in de commissie voor de Justitie. Het kan niet de bedoeling zijn om dit debat over te doen. Ik zal mij dus tot de essentie beperken. Ik ga ervan uit dat voor mij de programmawet natuurlijk niet de wet is waarin men de grote maatschappelijke problemen regelt. Deze moeten geregeld worden op de geëigende wijze via de wetsontwerpen en -voorstellen. Hierin worden wel een aantal zaken aangesneden die in de budgettaire context thuishoren of een hoogdringend karakter hebben.

Mijnheer de voorzitter, ten eerste wens ik even stil te staan bij de problematiek van de huur.

Het verbaast mij dat mevrouw Schauvliege in haar tussenkomst daarover een aantal zaken heeft gezegd die eigenlijk hierop neerkwamen dat de procedure langer zou duren en meer zou kosten. Nochtans zou mevrouw Schauvliege moeten weten dat de verplichte verzoening in huurkwesties niet nieuw is. Dat stond in de tijdelijke huurwetten sedert 1975 en is regelmatig toegepast, trouwens met succes, voor de vrederechten. Het heeft in die tijdsspanne absoluut geen aanleiding gegeven tot de kwalificaties en de besluiten die nu worden getrokken of worden gegeven door mevrouw

01.32 **Marc Verwilghen**, ministre: Le débat a principalement été mené en commission. Je me bornerai donc à l'essentiel. La loi-programme n'est pas censée résoudre de grands problèmes de société mais bien parachever une série de dossiers très urgents, sans déborder du contexte budgétaire.

Pour ce qui est de la problématique du logement, la critique de Mme Schauvliege, selon laquelle la procédure sera plus longue et plus onéreuse, a de quoi m'étonner. En effet, la conciliation obligatoire n'est pas nouvelle puisqu'elle figurait déjà dans la loi sur les baux à loyer. Cette pratique n'a jamais occasionné de contretemps ni de surcoûts. Dans l'intervalle, le droit au logement a été explicitement

Schauvliege. Meer zelfs, ondertussen heeft de Grondwet een artikel 23 waarin ook het woonrecht expliciet is opgenomen. Het lijkt mij dus nogal bij het haar getrokken om deze procedure te beschrijven als langer durend en meer kostend. Integendeel, ik ben ervan overtuigd dat de vrederechters die bij uitstek eerst vrede en dan recht spreken en dus meer belang aan verzoening hechten zich zullen inzetten om bij een aantal geschillen in drie welbepaalde categorieën die wij ook in de wetgeving hebben omschreven, namelijk wanneer er betwistingen zijn over de aanpassing van de huurprijs, over de invordering van de huurachterstal of inzake uitzetting, de nodige temperende en verzoenende rol te spelen.

In tweede instantie, mijnheer de voorzitter, zou ik even willen ingaan op de problematiek van de voorgedij van de niet-begeleide minderjarigen. Hier verbaast het betoog van mevrouw Schauvliege mij eigenlijk nog meer om de eenvoudige reden dat men in dit land reeds sedert jaren weet dat we wellicht bij de enigen zijn die nog met een grote wetgevende lacune worstelen. Het is namelijk zo, dat in 1996 de ministers van de Europese Raad zich akkoord hadden verklaard om in elk van de landen een regeling met betrekking tot niet-begeleide minderjarigen in te voeren. Meer zelfs, men had afgesproken dat voor de uitvoering van deze richtlijn een deadline zou worden vastgelegd. De deadline die is aangehouden geweest was deze van 1999. Bij mijn weten was het in de periode 1996-1999 perfect mogelijk geweest dat de ministers van Justitie, Buitenlandse Zaken, Binnenlandse Zaken of Gelijke Kansen, behorend tot de regering waartoe toen ook de fractie van mevrouw Schauvliege behoorde, dit werk tot een goed einde brachten, rekening houdend met het feit dat we toch 1.500 tot 1.800 dossiers per jaar hebben en ook rekening houdend met het feit dat België toch al een aantal keren op de vingers was getikt wegens het feit dat men daarover geen afspraken had gemaakt. Meer zelfs, mijnheer de voorzitter, er zal in 2002 een bezoek plaatsgrijpen van de VN-commissie aan België waarbij haar kennis gegeven wordt van het voorliggend wetsontwerp van de regering, het wetsontwerp dat nu in zijn geheel is hernomen geweest bij wijze van amendement. De VN juicht in brede mate toe dat dit initiatief tot stand komt en hoopt dat dit zo spoedig mogelijk wet zal kunnen worden. Ik denk dat wij in elk geval een afdoende antwoord bieden, al ben ik wel de eerste om toe te geven, mijnheer de voorzitter, dat dit antwoord verder zal moeten worden uitgewerkt. Met andere woorden, men moet geen mirakeloplossing verwachten van wat nu voorligt. Hier wordt een wettelijke basis gecreëerd die een gezonde basis is en die ons zal toelaten verder te handelen.

D'ailleurs, je voudrais souligner que le service des tutelles et le tuteur ont quand même des engagements à prendre. C'est ainsi qu'ils doivent procéder à l'identification des mineurs non accompagnés et, en cas de contestation quant à leur âge, faire vérifier cet âge au moyen d'un test médical. Il est également prévu qu'ils doivent coordonner les contacts avec les autorités compétentes en matière d'asile.- ce qui va de soi-, les autorités compétentes en matière d'accueil et les autorités du pays d'origine des mineurs, notamment en vue de rechercher leur famille. Ainsi, dans l'intérêt de l'enfant, on prendra les actions nécessaires, notamment en les rapatriant dans leur pays d'origine. Ils doivent aussi assurer une solution durable conforme à l'intérêt du mineur et rechercher, dans les meilleurs délais, tous les contacts avec les autorités compétentes.

inscrit dans l'article 23 de la Constitution. Les juges de paix joueront un rôle modérateur dans le cadre des trois catégories de litiges: l'adaptation du prix du loyer, le recouvrement des arriérés de loyer et l'expulsion.

En ce qui concerne la tutelle des mineurs étrangers, la loi comportait une lacune. En 1996, les ministres avaient décidé en Conseil européen que chaque pays devrait avoir élaboré un règlement en 1999 au plus tard. Mille cinq cents à mille huit cents personnes sont concernées chaque année et la Belgique a régulièrement été rappelée à l'ordre. Le projet de loi définit la base légale mais une réglementation légale seule ne peut constituer une panacée.

Wij moeten de volgende verplichtingen aangaan: de niet-begeleide minderjarige vreemdelingen moeten worden geïdentificeerd, met de overheden bevoegd voor de opvang moet een coördinatie tot stand komen en er moet naar een duurzame oplossing, in het belang van de minderjarigen, worden gestreefd.

Met dezelfde overtuiging zeg ik erbij dat de hoofdreden waarom het amendement werd aangehouden, is dat de 1.500 à 1.800 niet-begeleide minderjarigen die wij per jaar op ons grondgebied zien toekomen, wanneer zij in de natuur verdwijnen, per definitie en bij uitstek slachtoffer zullen worden van degenen die zich bezighouden met mensenhandel en seksuele exploitatie van minderjarigen. Het amendement is volgens mij op zijn plaats en de parlementaire meerderheid in onze assemblee is terecht van oordeel dat op dat vlak een en ander moet worden geregeld.

Je saisis l'occasion pour répondre aux interventions de Mmes Pelzer-Salandra, Lalieux et Barzin et dire que nous veillerons à ce que l'arrêté royal qui doit être délibéré en Conseil des ministres soit pris dans le plus bref délai. Je crois, en effet, qu'il est absolument nécessaire de poursuivre ce travail et de l'achever en matière de protection des mineurs en général, et de protection des mineurs non accompagnés, demandeurs d'asile ou non, en particulier.

Ik heb ook vastgesteld, mijnheer de voorzitter, dat men op een bepaald ogenblik nogal heeft uitgeweid over wat er al dan niet wordt gerealiseerd. U weet dat naast de huurproblematiek, de niet-begeleide minderjarigen, het wagengebruik van in beslag genomen wagens door politiediensten, het toongeld en het Belgisch Staatsblad aan de orde zijn. Ik heb daarover een aantal opmerkingen gehoord. Die opmerkingen nopen mij eigenlijk niet tot een nieuwe repliek, vermits ik afdoende antwoorden heb gegeven in de commissie voor de Justitie.

Ik wil toch wel even terugkomen op degenen die er een volledige karikatuur van willen maken. Ik geef toe, mijnheer Schoofs, dat u het toch wel erg bruin bakte op een bepaald ogenblik. Ik stel immers vast dat u zedig zweeg over de totstandkoming van een federaal parket, over de wet op de bijzondere opsporingsmethodes die in de Kamer werd goedgekeurd, over de regeling inzake de anonieme getuigen die ondertussen al in de praktijk wordt toegepast, over de bescherming van de bedreigde getuige, over de verdeling van de bewijslast – wat een essentieel argument is in de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit, zwaar banditisme en elke vorm van witteboordencriminaliteit –, en over het feit dat voortaan de audiovisuele technieken als een regelmatige bewijsvoering in strafzaken worden aangehouden. Men kan natuurlijk altijd zeggen dat er niets is gebeurd. Ik heb ook horen zeggen dat in deze legislatuur een aantal zaken niet werd gerealiseerd. Er zijn inderdaad aspecten die ik zeer graag had gerealiseerd. Daarvoor bestond klaarblijkelijk niet de echte politieke wil. Moeten die maatregelen opnieuw worden opgenomen in programmawet? Neen, maar zij moeten in elk geval wel opnieuw ter discussie komen op het ogenblik dat men de verdere koers van het departement Justitie wil bepalen. Het afdoen als een karikatuur alsof er niets zou zijn gebeurd, lijkt mij een overdreven voorstelling. Het is in elk geval een voorstelling van zaken waarin ik mij niet kan terugvinden.

Mijnheer de voorzitter, de regering vraagt in elk geval dat voor het onderdeel Justitie wordt overgegaan tot de goedkeuring van de programmawet, zodat we een stap voorwaarts kunnen zetten in de

La raison principale est que chaque année, entre 1.500 et 1.800 mineurs non accompagnés arrivent en Belgique et que, s'ils disparaissent, ils sont victimes de la traite des êtres humains et de l'exploitation sexuelle.

We zullen ervoor zorgen dat het in de Ministerraad te overleggen koninklijk besluit zo spoedig mogelijk wordt genomen en dat de bescherming van de minderjarige in het algemeen en van de niet-begeleide minderjarige vreemdeling in het bijzonder wordt verzekerd.

Il a également été longuement question de ce qui a été réalisé ou non sur le plan de la justice. Certains aspects doivent bien entendu encore être concrétisés. Mais il est caricatural d'affirmer qu'aucune mesure fondamentale n'a été prise au cours de cette législature pour lutter contre la criminalité. La volonté politique a fait défaut dans certains dossiers.

Ceux-ci doivent être remis sur la table mais pas à l'occasion de l'examen de la loi-programme.

Le gouvernement demande que le secteur justice de la loi-programme soit adopté.

materies die erin worden geregeld.

De **voorzitter**: Vraagt nog iemand het woord? (Nee)

01.33 Tony Van Parys (CD&V): (...).

De **voorzitter**: Er zijn nog amendementen die moeten worden besproken? Zal dat veel tijd vragen?

(...)

De **voorzitter**: Gaat u ermee akkoord om dat nu onmiddellijk te doen, mijnheer Van Parys?

(...)

01.34 Minister Marc Verwilghen: Mijnheer de voorzitter, ik laat u opmerken dat de programmawet vanmiddag in de commissie voor de Justitie van de Senaat ter discussie komt. U kent de hardvochtigheid van bepaalde senatoren, die u erg bekend zijn en die niet bereid zullen zijn om de bespreking aan te vatten zonder de aanwezigheid van de minister.

De **voorzitter**: Men meldt mij van de diensten, collega's, dat wij ons nutteloos met deze problematiek bezighouden, omdat de artikelsgewijze bespreking van de programmawet op het einde, dus vrijdag, wordt gehouden. Ik blijf dus bij mijn oorspronkelijk voornemen. De artikelsgewijze bespreking zal eventueel vrijdag worden voortgezet. Ik neem aan dat u dan ook uw amendementen zult kunnen toelichten, mijnheer Van Parys.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

De vergadering wordt gesloten om 12.44 uur. Volgende vergadering om 14.15 uur.

La séance est levée à 12.44 heures. Prochaine séance à 14.15 heures.

BIJLAGE**ANNEXE****PLENUMVERGADERING****SÉANCE PLÉNIÈRE****WOENSDAG 11 DECEMBER 2002****MERCREDI 11 DÉCEMBRE 2002****MEDEDELINGEN****COMMUNICATIONS****COMMISSIES****COMMISSIONS**

Verslagen

Rapports

Volgende verslagen werden ingediend:

namens de commissie voor de Financiën en de Begroting,

- door de heer Peter Vanvelthoven, over het wetsontwerp houdende diverse wijzigingen aan de wetgeving betreffende de pensioenen van de openbare sector (nr. 1901/6);

Namens de commissie voor de Comptabiliteit,

- door de heer Pierre Lano, over de rekeningen van het begrotingsjaar 2001, de aanpassingen van de begrotingen van het begrotingsjaar 2002, de begrotingen voor het begrotingsjaar 2003 van het Arbitragehof, de Hoge Raad voor de Justitie, de Benoemingscommissies voor het notariaat, het Rekenhof, de Vaste Comités van toezicht op de politie- en inlichtingendiensten en de federale Ombudsmannen (nr. 2181/1);

- door mevrouw Zoé Genot, over de rekeningen van het begrotingsjaar 2001 en de begrotingen voor het begrotingsjaar 2003 van de Kamer van volksvertegenwoordigers, de Belgische leden van het Europees Parlement en de Financiering van de politieke partijen (nr. 2184/1).

Les rapports suivants ont été déposés:

au nom de la commission des Finances et du Budget,

- par M. Peter Vanvelthoven, sur le projet de loi apportant diverses modifications à la législation relative aux pensions du secteur public (n° 1901/6);

au nom de la commission de la Comptabilité,

- par M. Pierre Lano, sur les comptes de l'année budgétaire 2001, les ajustements des budgets de l'année budgétaire 2002, les budgets pour l'année budgétaire 2003 de la Cour d'arbitrage, du Conseil supérieur de la Justice, des commissions de nomination pour le notariat, de la Cour des comptes, des Comités permanents de contrôle des services de police et de renseignements et les médiateurs fédéraux (n° 2181/1);

- par Mme Zoé Genot, sur les comptes de l'année budgétaire 2001 et les budgets pour l'année budgétaire 2003 de la Chambre des représentants, la dotation pour les membres belges du Parlement européen et le financement des partis politiques (n° 2184/1).